UNIVERSITETET I BERGEN

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 16/13
Møtedato: 19. mars 2013

ORIENTERINGS- OG REFERATSAKER

---

a) Protokoll fra Studieutvalget
Protokoll fra møtene 12.02., 15.02. og 05.03.12 følger vedlagt

b) Protokoll fra Forskningsutvalget
Protokoll fra møtene 25.01. og 05.03.13

c) Protokoll fra Tilsettingsutvalget
Ingen protokoll

d) Utlysningstekster
Forskerstilling i rettsvitenskap knyttet til forskningsprosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet (13/1951).
Utlysningstekst følger vedlagt.

e) Personalia

Peter Bernt Hugenholtz har fått forlenget sin midlertidige tilsetting som professor II for perioden 01.01.13 til og med 31.12.15.

Henrik Skar er midlertidig tilsatt som universitetslektor for perioden 01.02.13 til og med 31.07.13.

Jonas Jensen er tilsatt som universitetslektor ved Det juridiske fakultet med virkning fra 12.03.13 og for en periode på 9 måneder.

Knut Einar Skodvin har fått permisjon fra sin midlertidige stilling som universitetslektor i periodene 02.04.13 til 26.04.13 og 06.05.13 til 16.07.13.

Veronica Ljosheim er tilsatt som seniorkonsulent i studieandministrasonen med virkning fra 01.04.13.

Ingse Fatnes og Mathilde Meltvedt er tilsatt som vitenskapelige assistenter for perioden 01.01.13 til og med 30.06.13.

Sophie Jansen Alvestad har sagt opp sin stilling som studentmedarbeider i fakultetets informasjonssenter med virkning fra 28.02.13.

f) Saker sentrale klagenemnd (**unntatt offentlighet)**
Vedtak fra felles klagenemnd følger som eget dokument: sak 16/13, pkt. f-1
Vedtak fra sentrale klagenemd følger som eget dokument: sak 16/13, pkt.f-2

g) Oppnevning av komiteer
Oppnevning av bedømmelseskomité i forbindelse med vurdering av søkere til utlyst stilling som førsteamanuensis innenfor fagområdet EU/EØS-rett(12/13106). Komiteen består av professor Erik Monsen(leder, Universitetet i Bergen), professor Erling Hjelmeng (Universitetet i Oslo) og dommer Ola Zetterquist, Hovrätten för Västra Sverige.

Oppnevning av bedømmelseskomité i forbindelse med vurdering av søkere til utlyst stilling som førsteamanuensis i formuerett(12/13105). Komiteen består av professor Tore Lunde(leder, Universitetet i Bergen), professor Per Christiansen (Universitetet i Tromsø) og forsker Ellen Eftestøl-Wilhelmson, Helsingfors Universitet.

Oppnevning av bedømmelseskomité i forbindelse med vurdering av søkere til utlyst stilling som førsteamanuensis i forvaltningsrett(12/14228). Komiteen består av professor Ernst Nordtveit(leder, Universitetet i Bergen), lektor Birgit Feldtmann (Syddansk Universitet) og førsteamanuensis Benedikte Moltumyr Høgberg (Universitet i Oslo).

Oppnevning av bedømmelseskomité (2013/1084) for vurdering av søknad fra Halvard Haukeland Fredriksen om vurdering av ph.d.-avhandlingen «Offentligrettslig erstatningsansvar ved brudd på EØS-avtalen». Komiteen består av Professor Niels Fenger, Københavns Universitet, Professor Erling Hjelmeng, Universitetet i Oslo og Professor Erik Monsen, Universitetet i Bergen (leder).

h) Godkjenning av avhandling og oppnevning av opponenter
Innstilling til ph.d.-grad Knut Einar Skodvin 2012/12486 og brev til komiteen følger vedlagt.

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Øystein Lunde Iversen
Fakultetsdirektør

13.03.13
EVA
Vedlegg

a)

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 5. mars 2013 kl. 09:15 – 10:00.
Ansattkantinen

Til stede:
Prodekan Knut Martin Tande (leder)
Hilde Hauge (a)
Thomas Eeg (vara for Erik Monsen) (a)
Ola Johan Settem (vara for Maria Vea Lund) (b)
Helle Næss (vara for Nina Østensen – i permisjon) (c)
Erling Ravnanger (d)
Hilde Fjærtoft Jansen (d)

Forfall: Erik Monsen (a), Maria Vea Lund (b)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Tirsdag 9. april 2013 09:15

Sak 19-13	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 12. og 15. februar. Godkjent på sirkulasjon 18. februar 2013. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a. JUS124 Tingsrett Tileggslitteratur Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2013
3	Vedtak i Den sentrale klagenemnden Vedtakene er unntatt offentlighet og sendes ikke ut. **15.10.2012:** **Sak 62/12:** Klage over delvis avslag på søknad om godskriving av eldre utdanning. Klagen tas ikke til følge. [Gjelder utdanning eldre enn 10 år.] **06.12.2012:** **Sak 63/12:** Sak om mistanke om fusk. Vedtak om annullering og utestengelse påklaget. Vedtaket opprettholdes. Saken sendes Felles klagenemnd. **Sak 64/12:** Sak om mistanke om fusk. Vedtak om annullering og utestengelse påklaget. Vedtaket opprettholdes. Saken sendes Felles klagenemnd. **Sak 76/12:** Klage på veileder av masteroppgave. Saken avvises. [«[...]veiledningen til masteroppgaven i denne saken ikke kan gjøres til klagegjenstand med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 5-2»] **Sak 77/12:** Klage over avslag på krav om innsyn i saksdokument. Klagen tas til følge. [Klager gis innsyn i karaktervedtak i sensur som er sperret pga. pågående sak om mistanke om fusk.] **Sak 79/12:** Klage på avslag på søknad om vurderingsmelding etter frist. [Ansvar for at klagen kommer fram.] Klagen tas ikke til følge. **Sak 82/12:** Sak om mistanke om fusk. Kursgodkjenning og eksamen annulleres. Studenten utestenges vårsemesteret 2013. [Vedtaket er påklaget.] **Sak 83/12:** Sak om mistanke om fusk. Kursgodkjenning og eksamen annulleres. Studenten utestenges vårsemesteret 2013. **Sak 85/12:** Sak om klage på vedtak om for sent innkommet klage på sensurvedtak. Klagen tas ikke til følge. **31.01.2013:**

65/12: Sak om mistanke om fusk. Vedtak om annullering og utestengelse påklaget. Vedtaket opprettholdes. Saken sendes Felles klagenemnd.

69/12: Formell klage på sensur av masteroppgave – habilitet. [Studenten hadde traineestilling i samme advokatfirma som sensor var ansatt, innen samme fagområde.]
Klagen tas til følge.

1/13: Sak om mistanke om fusk.
Kursgodkjenning og eksamen annulleres. Studenten utestenges vårsemesteret 2013.

2/13: Sak om mistanke om fusk.
Kursgodkjenning og eksamen annulleres.

3/13: Sak om mistanke om fusk.
Kursgodkjenning og eksamen annulleres. Studenten utestenges vårsemesteret og høstsemesteret 2013.

4/13: Sak om mistanke om fusk.
Kursgodkjenning og eksamen annulleres. Studenten utestenges vårsemesteret 2013.

5/13: Sak om mistanke om fusk.
Kursgodkjenning og eksamen annulleres. Studenten utestenges vårsemesteret 2013.

---

4 Vedtak fra Felles klagenemnd 2012

31. august 2012. UiB-sak 10/12: Annullering og utestenging på grunn av fusk. «Vedtak fattet av Den sentrale klagenemnd ved UiB i sak 10/12 stadfestes.»

7. desember 2012. UiB-sak 26/12: Annullering og utestenging på grunn av fusk. Vedtak fattet av Den sentrale klagenemnd ved UiB, i sak 26/12, stadfestes.

Vedtakene er unntatt offentlighet og sendes ikke ut.

Sak 20-13 Saker til drøftelse/høring/uttalelse

1
SU uttaler

Vedtakssaker

Sak 21-13 JUS273-2-B Rettsteori: Emnebeskrivelse - obligatoriske arbeidskrav. Notat fra administrasjonen

Vedtak Emnebeskrivelsen i JUS273-2-B Rettsteori endres slik at obligatoriske arbeidskrav oppheves fra og med studieåret 2013/2014.

Sak 22-13 JUS275-2-A Terrorismin International and European Criminal Law. Notat.

Vedtak JUS275-2-A Terrorismin International and European Criminal Law undervises ikke høsten 2013. Det tilbys eksamen i emnet *dersom det aktivt etterspørres.*

Sak 23-13 Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen: Innføring av bestemmelse fra Studieplanen. Notat fra administrasjonen,

Vedtak § 2-5 nr 1 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen endres slik (tilføyelse med fet skrift):
Hvis en student ikke har fått godkjent et kurs, skal fakultetet fastsette en revidert utdanningsplan for vedkommende. Ved etterslep på mer enn 20 studiepoeng kan studenten flyttes ned ett årskull, jf. studieplanens regler om rekkefølge og progresjon. **Examen philosophicum og Examen facultatum må være bestått før kan man begynne på andre studieår.**

Sak 24-13 JUS265-2-A Planrett. Endring i emnebeskrivelse. Notat.

Vedtak Emnebeskrivelsen gis slik tilføyelse under «Undervisning og omfang»: «Frivillig oppgavekurs».

Sak 25-13 Arbeidsbeskrivelse/rollebeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder, arbeidsgruppeleder og masteroppgavekoordinator. Notat med vedlegg.

Vedtak Arbeidsbeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder og arbeidsgruppeleder med foreslåtte endringer forelegges fakultetsstyret som vedtaksforslag: (~~Gjennomstreket tekst~~ foreslås tatt ut, **fet tekst Arial** foreslås tatt inn).

Generelt	**Oppgaver som ikke er omhandlet her, og som heller ikke kan sies å falle under oppgaver som omhandles: Godskriving avtales særskilt med dekanatet.**

Kursansvar for obligatoriske kurs	- Utarbeidelse av kompetansekrav for kurset ut fra rettsstudiets overordnete kompetansebeskrivelse
	- Utvelgelse og tilrettelegging av faglig og metodisk innhold, valg av litteratur
	- Lage undervisningsplan med fordeling av de ulike læringsaktiviteter iht kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner, og det innen de gitte tids- og ressursmessige rammene som er gitt for kurset
	- Fastsette temaer for forelesningene
	- Utarbeide oppgaver til arbeidsgruppene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, samt utvikling i presentasjon (skriftlig/muntlig) og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav
	- Utarbeide skriftlig veiledning til gruppelederne. En veiledning omfattende materielle og metodiske poenger i den enkelte oppgaven, og hva som bør vektlegges i tilbakemeldingen til studentene (kun 1. og 2.studieår).
	- Utarbeide oppgaver/pedagogisk opplegg for storgruppesamlingene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, presentasjonsform og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner.
	- Utarbeide skriftlig veiledning for det pedagogiske opplegget av storgruppesamlingene, samt hva som skal vektlegges i den skriftlige tilbakemeldingen fra storgruppelederne til studentene på 3.studieår.
	- Gjennomgang av opplegget og oppgaver med gruppe- og storgruppelederne
	- Rekruttering av storgruppeledere
	- Møter med administrasjon/studieårsansvarlig for oppfølging av alle administrative
	oppgaver knyttet til kurset
	- Møter med gruppe- og storgruppeledere for eventuelle justeringer underveis av opplegget
	- To referansegruppemøter i løpet av kurset
	- Svare på henvendelser fra studenter og gruppeledere
	- Utarbeidelse av kursrapport med forslag til forbedringer
	Oppgaver som kommer i tillegg, og honoreres særskilt
	- Forberede og gjennomføre forelesninger, 5t/time
	- Utarbeidelse oppgaver til hjemmeeksamen/obligatorisk prøve, 8 timer
	- Utarbeidelse oppgaver skoleeksamen, 16 timer
	- Sensorveiledning, 9 timer
	- Nivåkontroll pr besvarelse: 1.5 time/oppgave
	- **Faglig vurdering av emner som skal godskrives:**
	  o **Fra utlandet/godskrives som spesialemne: Emnene skal være ulike de obligatoriske emnene, jf. Universitets- og høyskoleloven § 3-5 nr 1 siste punktum: Medgått tid, inntil 1 time.**
	  o **Fra norske institusjoner/godskrives som obligatorisk emne: Emnene skal «oppfylle faglige krav» for en bestemt eksamen eller utdanning hos oss, jf. Universitets- og høyskoleloven § 3-5 nr 1 første punktum: Medgått tid, inntil 2 timer.**

~~**Masteroppgavekoordinator**~~	~~- Faglig ansvar for masteroppgavene~~ ~~- Informasjonsmøter vår og høst~~ ~~- Skrivekurs vår og høst~~ ~~- Faglig kontaktperson overfor studentene~~ ~~- Bindeledd mellom student og aktuell veileder/forskergruppe~~ ~~- Faglig kontaktperson for veiledere og sensorer~~ ~~Honoreres etter timelister~~
Storgruppeleder	- Ansvarlig for en storgruppe i ett kurs - Lede storgruppemøtene - Følge studentenes arbeid på nettet. 1.-2. studieår. Lese gjennom besvarelser for å få oversikt over nivået. Foreta en nivåkontroll og oppfølging av arbeidsgruppelederen. - Følge studentenes arbeid på nettet og kommentere 3 besvarelser pr uke. 3. studieår. Lese gjennom besvarelser for å få oversikt over nivå og

	problemer. Oppgaver som kommer i tillegg, og kan honorerer særskilt: - Rette obligatorisk oppgave/hjemmeeksamen - Rette eksamensbesvarelser
Arbeidsgruppeleder	- Ansvarlig for en arbeidsgruppe - Lede arbeidsgruppemøtene - Kommentere oppgavesvar på nett - Registrere tilstedeværelse gruppen - Delta i møter med kursansvarlig - Delta i pedagogisk opplæring Pedagogisk veiledning, en time pr student i gruppen, kommer i tillegg.

Sak 26-13	JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights. Endret emnebeskrivelse høsten 2013. Notat.
Vedtak	Emnebeskrivelsen i JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights får følgende tilføyelse: - Under Obligatoriske arbeidskrav: «Autumn 2013: None.» - Under prøvingsformer: «Autum 2013: School exam only.»
27-13	Eksamensplan 2013/2014. Forslag fra administrasjonen.
Vedtak	Eksamensplanen vedtas som foreslått.

Eventuelt Utvalget ble orientert om at Utdanningsmeldingen vil komme på sirkulasjon om få dager. Den skal behandles i fakultetsstyret den 19. mars.

Knut Martin Tande
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 21/13

Forslag om å fjerne obligatoriske arbeidskrav på JUS273-2-B på ubestemt tid

JUS273-2-B har et krav om at en oppgave skal være bestått før en kan gå opp til eksamen i emnet. Dette kravet gjelder i begge semestre.

Fra emnebeskrivelsen:

Obligatoriske arbeidskrav

1) For alle skriftlege arbeid som skal reknas med i obligatoriske arbeidskrav, gjeld at heile oppgåva skal svarast på, og må fylle dei kvalitative og kvantitative minstekrava som er fastsett i «Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap.»

2) I løpet av kurset skal ei obligatorisk oppgåve besvarast og leverast inn. Tidsramma vert angitt i kurset. Oppgåva må vere godkjend før studenten kan avleggje avsluttande eksamen i emnet.

3) Underkjende element i dei obligatoriske arbeidskrava kan ikkje gjentakast før ved neste kurs.

4) Kursgodkjenning foreldest ikkje.

Oppmøtestatistikk for JUS273-2-B Rettsteori

2009		2010		2011		2012	
VÅR	HØST	VÅR	HØST	VÅR	HØST	VÅR	HØST
5	1	2	2	3	0	0	1

Denne oversikten viser antall kandidater som møtte til eksamen fra oppstarten av emnet våren 2009 og fram til høsten 2012. Emnet har undervisning i vårsemesteret.

Når det over flere semestre har vært så få studenter på emnet, er det hvert semester meget usikkert om emnet kommer til å ha undervisning. På 5. studieår kan studentene velge selv hvilke spesialemner de ønsker å ta. Dette fører til at oppmeldingstallene på de ulike emnene ofte er uforutsigbare. Spesielt på spesialemner med så få studenter er det også vanskelig å vite om de som er oppmeldt faktisk har tenkt å gjennomføre både obligatorisk kursoppgave og eksamen. Dette medfører til en del ekstraarbeid hvert semester, spesielt i semestre uten undervisning. Da må hver enkelt student kontaktes for sjekke om vedkommende ønsker å ta eksamen og skrive obligatorisk kursoppgave. Det virker det noe unødvendig å bruke så mye tid og krefter på så få studenter. Det foreslås det derfor å fjerne den obligatoriske kursoppgaven fra emnet på ubestemt tid.

Det er altså ønskelig at det kan opprettes en obligatorisk kursoppgave igjen i fremtiden. Grunnen til det er at spesialemnene skal gjennom en stor samlet evaluering i løpet av studieåret 2012/2013. I denne evalueringen vil alle spesialemnene gå under lupen, og man ønsker derfor å vente med å ta en permanent beslutning når det gjelder obligatorisk kursoppgave, til resultatene av evalueringen foreligger.

Forslag til vedtak:

Obligatoriske krav på JUS273-2-B Rettsteori for begge semestre fjernes fra og med våren 2013, men mulighet for gjenoppretting i fremtiden.

Tilbake til sakslisten

Sak 22/13

JUS275-2-A Terrorism in International and European Criminal Law: Undervisning H13

JUS275-2-A Terrorism in International and European Criminal Law er et spesialemne på 10 studiepoeng som ble opprettet H08. Emneansvarlig er Erling Johannes Husabø. Siden oppstarten har 161 studenter vært meldt til eksamen (på eksamenstidspunktet), 146 har møtt og 142 har bestått. Emnet har undervisning og eksamen bare i høstsemestrene.

Husabø er emneansvarlig for JUS241 Strafferett studieåret 2013/2014, og han anser at disse to oppgavene blir vanskelig å kombinere samme semester. Siden emneansvaret for JUS241 Strafferett bare er midlertidig, ønsker han ikke å flytte JUS275-2-A Terrorismin International and European Criminal Law til vårsemesteret, men foreslår i stedet at det «legges på is» studieåret 2013/2014.

Den 25. februar skriver Husabø i en e-post:

> Til studieadministrativ avdeling/studieutvalet:
>
> Eg viser til tidlegare korrespondanse om valemnet Terrorism in International and European Criminal Law (JUS 275).
>
> Som nemnt heng gjennomføringa av valemnet i 2013 saman med kva endringar det blir i strafferettsundervisinga. Sjølv om det no er klart at det ikkje blir nokon eigentleg reform av strafferettsundervisinga til hausten, er vi bundne av dei vedtaka som fakultetsstyret og SU har gjort. Det betyr at strafferettskurset går frå midten av august til midten av november. Eg har både kursansvar og har tidlegare sett meg opp med seminargrupper. Det gjer det vanskeleg for meg å gjennomføra valemnet parallelt, og etter at strafferettsundervisinga er over, er det for kort tid igjen av semesteret.
>
> Samtidig er omlegginga av "timinga" av strafferettskurset hausten 2013 berre vedteke som ei prøveordning for dette eine året. Og eg har berre kursansvaret mellombels. I denne situasjonen finn eg det best å halda på valemnet som eit haustkurs, og heller berre ta eit års pause no i 2013.
>
> Erling Johannes

En samlet vurdering tilsier at dette antakelig er den beste løsningen: Å flytte emnet til vårsemesteret for én forekomst, vil bare i liten grad bety noe for studentene. (Av de innreisende utvekslingsstudentene som er her om høsten og evt. kan ha innrettet seg på å ta dette emnet H13, vil bare noen være her også V14. De som er her V14 vil ikke ha hatt noen berettiget forventning om å kunne ta dette emnet da.)

Emnet har obligatoriske arbeidskrav, og det vil ikke være aktuelt å arrangere eksamen for nye kandidater uten undervisning. Det kan imidlertid bli spørsmål om ny eksamen (gjentak) for studenter som har godkjente arbeidskrav fra før. Denne gruppen er neppe særlig stor; de som har godkjente arbeidskrav er enten utvekslingsstudenter som ikke lenger er her, eller det er masterstudenter som i mellomtiden er ferdig med graden sin. Likevel bør det være en «beredskap» for å kunne tilby slik eksamen dersom den etterspørres. Det har Husabø sagt seg villig til.

På denne bakgrunnen framsettes følgende **forslag til vedtak**:

JUS275-2-A Terrorismin International and European Criminal Law undervises ikke høsten 2013. Det tilbys eksamen i emnet *dersom det aktivt etterspørres.*

Tilbake til sakslisten

Sak 23/13

Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen – endring av § 2-5 nr 1.

I Studieplanen for masterstudiet i rettsvitenskap heter det i dag: «Examen philosophicum og examen facultatum må være greidd før ein begynner på andre studieår.»

I Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen heter det om progresjonskravene i § 2-5 nr 1 andre punktum: «Ved etterslep på mer enn 20 studiepoeng kan studenten flyttes ned ett årskull, jf. studieplanens regler om rekkefølge og progresjon.»

Av pedagogiske grunner er det ønskelig at kravet til bestått ex.phil og ex.fac før man kan begynne på andre studieår, også skrives inn i § 2-5 nr 1. Slik det står nå, leses bestemmelsen i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen som uttømmende, og man antar at ex.phil og ex.fac kan inngå i de 20 studiepoeng «heng» man kan ha, og likevel fortsette i studiet.

Forslaget innebærer ingen realitetsendring.

Forslag:

§ 2-5 nr 1 i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen endres slik (tilføyelse med fet skrift):

Hvis en student ikke har fått godkjent et kurs, skal fakultetet fastsette en revidert utdanningsplan for vedkommende. Ved etterslep på mer enn 20 studiepoeng kan studenten flyttes ned ett årskull, jf. studieplanens regler om rekkefølge og progresjon. **Examen philosophicum og Examen facultatum må være bestått før kan man begynne på andre studieår.**

Tilbake til sakslisten

Sak 24/13

JUS265-2-A Planrett. Endring i emnebeskrivelse

Emnet har sin undervisning felles med en del av undervisningen for JUR640 Planrett (EVU-emne). I EVU-emnet inngår oppgaveskriving.

Kursansvarlig Ingunn Myklebust foreslår at frivillig oppgaveskriving tilbys også de studentene som tar emnet som spesialemne hos oss. Dette kan komme til å omfatte også studenter fra HiB, jf. samarbeidsavtale vi har tilbudt HiB om å levere planrett til et erfaringsbasert masterstudium i arealplanlegging hos dem.

Kursansvarlig beskriver planen slik, i e-post 4. februar: «Det er ingen auka kostnadar knytt til dette.

Det er berre tale om å ta våre 5-10 studentar med på eksisterande undervisingsopplegg.»

På denne bakgrunnen foreslås følgende vedtak:

Emnebeskrivelsen gis slik tilføyelse under «Undervisning og omfang»:
«Frivillig oppgavekurs».

Tilbake til sakslisten

Sak 25 – 13

Arbeidsbeskrivelse/rollebeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder, arbeidsgruppeleder og masteroppgavekoordinator

I sitt møte den 18. desember 2007 vedtok fakultetsstyret godskrivingssatser for en rekke oppgaver i sak 71/07. I dette vedtaket het det i pkt 11:

> *Styret delegerer til Studieutvalget å fastsette arbeidsbeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder, arbeidsgruppeleder og masteroppgavekoordinator (rollebeskrivelse) i samsvar med forslag i vedlegg til saksforelegget og styrets kommentarer til dette.*

Rollebeskrivelsen har siden da vært lagt til grunn i all planlegging og administrasjon av undervisning, men den har ikke blitt forelagt Studieutvalget til vedtakelse slik Fakultetsstyret bestemte. Dette gjøres her.

I mellomtiden har enkelte endringer inntruffet: Vi har ikke lenger masteroppgavekoordinatorer (ordningen ble ikke godt innarbeidet, og ble avviklet dels på grunn av personellmangel) – det kan bevirke at vi fjerner den posten fra listen, eller vi kan beholde den for det tilfelle at funksjonen gjeninnføres.

Til orientering er et eksempel på kjøreplan for kursansvarlige (obligatorisk kurs og spesialemne) og for storgruppeledere vedlagt. Vi har også et hefte til arbeidsgruppelederne, det oppdateres for hvert år. Innholdsfortegnelsen er tatt inn som vedlegg 4 til saken her.

Forslag til vedtak:

Arbeidsbeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder, arbeidsgruppeleder og masteroppgavekoordinator fastsettes som beskrevet i vedlagte «Rollebeskrivelse – undervisningsoppdrag»:

Rollebeskrivelser – undervisningsoppdrag

Kursansvar for obligatoriske kurs	- Utarbeidelse av kompetansekrav for kurset ut fra rettsstudiets overordnete kompetansebeskrivelse - Utvelgelse og tilrettelegging av faglig og metodisk innhold, valg av litteratur - Lage undervisningsplan med fordeling av de ulike læringsaktiviteter iht kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner, og det innen de gitte tids- og ressursmessige rammene som er gitt for kurset - Fastsette temaer for forelesningene - Utarbeide oppgaver til arbeidsgruppene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, samt utvikling i presentasjon (skriftlig/muntlig) og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav - Utarbeide skriftlig veiledning til gruppelederne. En veiledning omfattende materielle og metodiske poenger i den enkelte oppgaven, og hva som bør vektlegges i tilbakemeldingen til studentene (kun 1. og 2.studieår). - Utarbeide oppgaver/pedagogisk opplegg for storgruppesamlingene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, presentasjonsform og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner. - Utarbeide skriftlig veiledning for det pedagogiske opplegget av storgruppesamlingene, samt hva som skal vektlegges i den skriftlige tilbakemeldingen fra storgruppelederne til studentene på 3.studieår.

	- Gjennomgang av opplegget og oppgaver med gruppe- og storgruppelederne - Rekruttering av storgruppeledere - Møter med administrasjon/studieårsansvarlig for oppfølging av alle administrative oppgaver knyttet til kurset - Møter med gruppe- og storgruppeledere for eventuelle justeringer underveis av opplegget - To referansegruppemøter i løpet av kurset - Svare på henvendelser fra studenter og gruppeledere - Utarbeidelse av kursrapport med forslag til forbedringer Oppgaver som kommer i tillegg, og honoreres særskilt - Forberede og gjennomføre forelesninger, 5t/time - Utarbeidelse oppgaver til hjemmeeksamen/obligatorisk prøve, 8 timer - Utarbeidelse oppgaver skoleeksamen, 16 timer - Sensorveiledning, 9 timer - Nivåkontroll pr besvarelse: 1.5 time/oppgave
Masteroppgavekoordinator	- Faglig ansvar for masteroppgavene - Informasjonsmøter vår og høst - Skrivekurs vår og høst - Faglig kontaktperson overfor studentene - Bindeledd mellom student og aktuell veileder/forskergruppe - Faglig kontaktperson for veiledere og sensorer Honoreres etter timelister
Storgruppeleder	- Ansvarlig for en storgruppe i ett kurs - Lede storgruppemøtene - Følge studentenes arbeid på nettet. 1.-2. studieår. Lese gjennom besvarelser for å få oversikt over nivået. Foreta en nivåkontroll og oppfølging av arbeidsgruppelederen. - Følge studentenes arbeid på nettet og kommentere 3 besvarelser pr uke. 3. studieår. Lese gjennom besvarelser for å få oversikt over nivå og problemer. Oppgaver som kommer i tillegg, og kan honorerer særskilt: - Rette obligatorisk oppgave/hjemmeeksamen - Rette eksamensbesvarelser
Arbeidsgruppeleder	- Ansvarlig for en arbeidsgruppe - Lede arbeidsgruppemøtene - Kommentere oppgavesvar på nett - Registrere tilstedeværelse gruppen - Delta i møter med kursansvarlig - Delta i pedagogisk opplæring Pedagogisk veiledning, en time pr student i gruppen, kommer i tillegg.

Vedlegg 1 til sak 25

KJØREPLAN FOR KURSANSVARLIG

JUSXXX HØST 2010/VÅR 2011

Det forventes at kursansvarlig setter seg inn i samtlige punkt i kjøreplanen. Vennligst gi tilbakemelding på tidsfrister o.a. til studieårsansvarlig snarest mulig, og senest 19. november 2010.

KURSANSVARLIG

- Har faglig ansvar for at læringsmål og litteraturlister er ajourførte og kan ev. komme med forslag til endringer. Endring av læringskrav, prøvingsformer og litteratur blir vedtatt i Studieutvalget. Se Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet[1], kapittel 1. Virkeområde og regelforvaltning, § 1-2 Endringer, punkt 4: *Endringer i studieplanen og i emnebeskrivelsene må være vedtatt og publisert senest fire uker før kurset starter.*
- Se også Studieplan for integrert masterprogram i rettsvitskap[2], Undervisningsmetodar:

  1. Det skal vedtakast kjernelitteratur for kvar emne. Det kan i tillegg vedtakast innføringslitteratur og tilleggslitteratur.

  2. Kjernelitteraturen skal som regel ikkje overstige 30 tekstsider pr. studiepoeng på 1. – 4. studieår og 40 sider på 5. studieår.
- Har ansvar for gjennomføring av undervisning og prøving med nivåkontroll, utarbeidelse av oppgaver og veiledning til gruppe- og storgruppesamlinger, og å gjennomgå opplegget med gruppe- og storgruppelederne i forkant av, og helst i løpet av kurset
- Har ansvar for valg av foreleser, storgruppeleder og sensorer, samt at kursopplegget gjennomføres innen gitt budsjettramme
- Bør selv delta i undervisningen
- I tilfelle brann i auditorier/seminarrom der man underviser, er underviser brannansvarlig: http://www.uib.no/eia/brann-og-sikkerhet/brannvern/instrukser-om-brannvern/instruks-for-undervisnings-og-forsamlingslokaler
- Kursansvarlig blir oppnevnt av Studieutvalget
- Se for øvrig vedlagte årsplan for utdanning 2011

ANSVAR FOR ARBEIDSGRUPPELEDERE (IKKE 3. STUDIEÅR)

Gjennomgå oppgavene til arbeidsgruppesamlingene med gruppelederne. Utarbeide veiledning til de enkelte oppgavene (kun til gruppeledernes bruk). Ta stilling til underkjenning av studenters oppgaver/kommentarer.

ANSVAR FOR STORGRUPPELEDERE

Kursansvarlig bør arrangere møter med storgruppe-/seminarlederne underveis i kurset. I sak 66-09-10-2 uttalte SU:

Kursansvarliges ansvar for og myndighet overfor (internt) undervisningspersonell

> *1. Ved klager utover det bagatellmessige på undervisningspersonell skal emneansvarlig henvende seg til prodekan for undervisning.*
> *2. Avhengig av forholdets karakter, kontakter prodekan personalledelse, faglig ledelse eller andre. Prodekanen kan iverksette selvstendige undersøkelser.*
> *3. Prodekanen undersøker muligheten for å organisere fakultetets eksisterende pedagogiske spisskompetanse slik at vi kan tilby veiledning og opplæring av undervisere, også personell som ikke er fast ansatt.*

REFERANSEGRUPPE

---

[1] http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/utfyllende-regler-for-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen

[2] http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/studieplan-for-integrert-masterprogram-i-rettsvitskap-ved-universitetet-i-bergen

Hver gruppe velger en representant som skal være med i referansegruppen for evaluering av kursopplegget. Det avholdes ett til to møter per kurs. Referat fra fjorårets møte følger vedlagt.

OPPGAVEFORSLAG

Oppgave til skoleeksamen, hjemmeeksamen eller prøver som skal telle med i karakteren skal fastsettes av den kursansvarlige etter samråd med oppgaveutvalget. Kursansvarlig skal også utarbeide oppgavesett til kontinuasjonseksamen.

Se for øvrig "Retningsliner for utforming av prøvar i jusstudiet" [3]:

> ***1. Samanhengen mellom læring og prøving***
>
> *Oppgåver som er med i grunnlaget for karaktersetjinga, skal i form og innhald byggje på kursinnhaldet. I oppgåvene kan det likevel inngå spørsmål som ikkje har vore oppe i kurset. Dette kan vera spørsmål som er dekte av kjernelitteraturen, spørsmål som studentane kan svara på ut frå lovlege hjelpemiddel ved prøven, eller spørsmål som stiller krav til sjølvstendig resonnement ut frå læringsmåla til det aktuelle kurset og tidlegare kurs. Oppgåver som blir gjevne til skuleeksamen bør i hovudsak gjelde tema som har vore oppe i kurset.*
>
> ***2. Praktiske oppgåver***
>
> *Oppgåver som tek utgangspunkt i eitt eller fleire praktiske tilfelle kan gå ut på å skrive ei nøytral utgreiing, men oppgåva kan også gå ut på å skrive tekstar av andre slag, som skriftleg rådgjeving til ein part, prosesskrift, avtaleklausul, dom, forvaltningsklage, innstilling til forvaltningsorgan, utkast til lovtekst eller forskrift, osv. Det skal gå klårt fram av oppgåva kva tekst det er tale om. Studentane skal tidlegare på kurset ha fått høve til å skrive minst ein tekst av det slaget det vert bede om på skuleeksamen.*
>
> ***3. Andre oppgåver***
>
> *Oppgåver som ikkje eller berre i liten grad tek utgangspunkt i praktiske tilfelle ("teorioppgåver") kan mellom anna gå ut på å prøve kunnskapar og oversikt, forståing og evne til å sjå og drøfte rettspolitiske spørsmål eller samanhengar og perspektiv i lærestoffet.*
>
> *Oppgåveteksten bør gje klåre haldepunkt for den nærare avgrensinga av oppgåvesvaret. Ein bør unngå oppgåver som berre gjev korte og stikkordprega overskrifter ("avtalelova § 36", "rettsleg interesse") eller som svarar til bestemte overskrifter i læremiddel. Vidare bør ein unngå oppgåver som innbyr til uautoriserte standardoppsett e.l. ("analyser avgjerda i Rt. 2004.345").*
>
> ***4. Fleire oppgåver ved same prøve***
>
> *Blir det gjeve fleire oppgåver ved same prøve, bør det gå fram omtrent kor mykje vekt som skal leggjast på kvart av oppgåvesvara, til dømes ved prosentvis fordeling.*

KURSOPPGAVER

Oppgavene publiseres i fillageret i Mi Side. Kursansvarlig skal, iflg. Instruks om oppgåvegjeving og sensur[4], 1.3 Andre kursoppgåver

> *"(...) seinast to veker før kursstart leggje fram dei oppgåvene studentane skal svara skriftleg på i kurset, saman med ein timeplan som viser tidspunkt for levering av utkast og kommentering og fordelinga på individuelle svar og fellessvar. (...) Den kursansvarlege kan endre oppgåvene seinare, og både den kursansvarlege og storgruppeleiaren kan laga tilleggsoppgåver til bruk i storgruppemøte o.l."*

Om ordgrense:
SU fattet i sak 68/12 følgende vedtak om ordgrense i obligatoriske skriftlige arbeider: ..
«1. Ordgrensen i arbeidsgruppeoppgaver settes til
a. 1000 ord på første studieår.
b. 1500 ord på andre studieår.
c. 1750 ord på tredje studieår.
Ordgrensen er veiledende.

Arbeidsgruppeledernes kommentering skal gjelde alt innenfor ordgrensen.

---

[3] http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/retningsliner-for-utforming-av-provar-i-jusstudiet
[4] http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/instruks-om-oppgaavegjeving-og-sensur-for-mastergraden

Utover ordgrensen kommenteres så langt den tilmålte tiden rekker.

Kursansvarlig skal sikre at oppgaven som gis er innrettet slik at en god besvarelse kan skrives innenfor ordgrensen og innenfor de tidsrammene som er til disposisjon.»

Publiseringsfrist: *29. november 2010*

FAGLIG GODKJENNING AV OPPGAVER/KOMMENTERING

Arbeidsgruppeleder/storgruppeleder foretar stikkprøver. En besvarelse eller kommentering blir underkjent hvis den ikke oppfyller faglige minstekrav:

- For at en besvarelse av arbeidsgruppeoppgave skal godkjennes av arbeids-/storgruppeleder må alle delspørsmål være besvart
- Det faglige nivået skal vurderes i henhold til hvor i kurset oppgaven gis
- Minstekrav til besvarelse kan ligge lavere enn det som gjelder for eksamensbesvarelser.
- For at en kommentering skal godkjennes, må den inneholde en begrunnet vurdering av den materielle og/eller metodiske kvaliteten i besvarelsen
- Ved underkjennelse av oppgave sender studieårsansvarlig vedtak til studenten – kursansvarlig sender begrunnelse per e-post til studenten med kopi til studieårsansvarlig og arbeidsgruppeleder.
- Kursansvarlig skal sende e-post til samtlige studenter som har fått vurdert kommentering/oppgave i forhold til underkjenning – enten det fører til underkjenning eller ei

OBLIGATORISK KURSOPPGAVE 31.1. – 3.2. 2011

FORSLAG TIL TIDSFRISTER	
26.1. kl. 12.00	Siste frist for innlevering av oppgavetekst (enten på bokmål eller nynorsk). Oppgaveteksten skal være studieårsansvarlig i hende i løpet av formiddagen.
31.1. kl. 09.00	Oppgaveteksten offentliggjøres på Mi Side (pdf/html-format)
3.2. kl. 09.00	Innleveringsfrist for studentene kl. 09.00. kl. 10.00
3.2. kl. 10.00	Besvarelsene åpnes i Kark, og sensorene kan starte rettingen
11.2. kl. 10.00	Nivåkontroll. Oppgaveretterne skal ha rettet minst 10 oppgaver innen denne fristen. Kursansvarlig går inn i Kark og sikrer nivå på kommenteringen. Kursansvarlig foretar nivåkontroll av oppgaveretternes kommentering og tar kontakt med oppgaverettere dersom det er nødvendig med endringer i kommenteringen **NB!! Kursansvarlig skal legge ut melding til studentene i Mi Side om kommenteringsnivået og hva som er gjort i eventuelle tvilstilfeller.**
18.2. kl. 10.00	Siste frist for strykbesvarelser. Dersom oppgaveretter underkjenner en oppgave skal kursansvarlig vurdere denne i annen hånd og skrive en kommentar inn i oppgaven der det fremgår endelig avgjørelse og som viser at besvarelsen er vurdert i 2.hånd.
22.2. kl. 09.00	Endelig kommenteringsfrist. Kark stenger automatisk, og det er ikke mulig å kommentere etter fristen. Det tar en time fra du legger inn kommentar til den blir synlig for andre.
22.2. kl. 13.00	Studentene får tilgang til kommenterte besvarelser

SKOLEEKSAMEN: 7. MARS 2011 KL. 09.00 – 13.00

FORSLAG TIL TIDSFRISTER

18.2.	Siste frist for oppgaveutvalgsmøte[5] (to studentrepresentanter, kursansvarlig, en storgruppeleder, prodekan for undervisn.) Tidspunkt for dette møtet bør avklares så tidlig som mulig. Hvis ønskelig kan man kombinere oppgaveutvalgsmøte for ordinær og kontinuasjonseksamen
22.2.	Endelig oppgavetekst sendes til oversettelse
28.2.	Siste frist ferdig oppgavetekst på bokmål og nynorsk til meg. Kursansvarlig godkjenner og signerer
2.3.	Siste frist for overlevering av ferdig opptrykt oppgavetekst til SA
7.3.	**EKSAMEN 9.00-13.00.** Kursansvarlig skal være tilgjengelig på telefon fra kl. 09.00. Det kan være flere eksamenslokaler i bruk - hvis en beskjed skal gis til studentene under eksamen, ta kontakt med studieårsansvarlig som sørger for at samtlige lokaler blir kontaktet.
8.3.	Besvarelsene sendes til eksterne sensorer, som mottar kommisjonene påfølgende dag. Interne sensorer mottar sine kommisjoner. **Den kursansvarlige skal skaffe sensorveiledning** til alle oppgavene. Veiledning offentliggjøres for studentene etter sensur, jf. Universitets- og høgskoleloven § 5-3 nr. 3.
23.3.	Kursansvarlig mottar nivåkontrollbesvarelser
30.3.	Nivåkontrollbesvarelsene returneres slik at sensorene har disse i hende denne datoen
6.4.	Frist originale karakterprotokoller
13.4.	Sensur offentliggjøres

Det understrekes at det ikke skal skje en normalfordeling innenfor den enkelte sensurkommisjon, og at den kursansvarlige heller ikke skal normalfordele i forbindelse med nivåkontrollen av kommisjonene.

KONTINUASJONSEKSAMEN – UKE 32, AUGUST 2011

Oppgaveutvalgsmøte for kontinuasjonseksamen bør avholdes så tidlig som mulig i løpet av vårsemesteret. Hvis du ønsker det kan man som nevnt vurdere å kombinere oppgaveutvalgsmøtet for kontinuasjonseksamen og ordinær eksamen, men det må vi ev. snakkes nærmere om.

Møtet må/bør avholdes innen **25. mai 2011**.

EVALUERING AV KURSOPPLEGGET

Etter referansegruppemøtet møtes studieårsansvarlig og kursansvarlig for å evaluere kurset. Prodekan for undervisning møter også ved anledning. I møtet skal man danne en oversikt over undervisningsressurser til påfølgende års kurs, gjennomgå tilbakemeldingene fra studenter, arbeids- og storgruppeledere, samt ev. opplysninger som skal/bør videreformidles til neste kursansvarlig. Møtet skal også fungere som et grunnlag for kursansvarligs kursrapportering. Dersom det er forhold ved sensur som bør tas med i planleggingen av neste års kurs, gir kursansvarlig tilbakemelding til studieårsansvarlig om dette etter sensur.

Etter sensur i emnet skriver kursansvarlig rapport med utgangspunkt mal fra studieårsansvarlig. Kursrapporten har som hensikt å få frem forslag til forbedringer. Denne blir lagt frem for Studieutvalget og vil være grunnlagsmateriale for fakultetets årlige utdanningsmelding.

Kursrapporteringen skal legges frem for Studieutvalget innen semesterets slutt.

ANNET

Dersom man får henvendelser fra studenter av ikke-faglig art (Mi Side, fremmøte, fravær og lignende), videresendes disse til studieårsansvarlig. Ved behov for brukerstøtte/veiledning i forbindelse med publisering av materiale/meldinger i Studentportalen eller i forhold til KARK – ta kontakt med studieårsansvarlig.

---

[5] Jfr. Instruks om oppgåvegjeving og sensur for mastergraden, *1.1 Oppgåveutval*: se http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/instruks-om-oppgaavegjeving-og-sensur-for-mastergraden
Se også følgende tiltak, vedtatt i SU (sak 35-09/10)– se http://www.uib.no/filearchive/protokoll-desember09.pdf

Gi beskjed dersom det er behov for innkjøp av hovedlitteratur til undervisere på kurset.

VEDLEGG

Forslag – timeplan HØST 2011 – godkjennes innen 1. feb./1. sept.
Referat fra fjorårets referansegruppemøte
Mal for kursrapportering

Årsplan 2011 - UTDANNING
Merknader fra forrige kurs
Forslag til oppgaverettere/sensorer

"*Referanseteknikk*"
og
"*Krav til skriftlige arbeider på Masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen*"

Begge skriv er også tilgjengelig for samtlige studenter i Mi Side

Vedlegg 2 til sak 25

KJØREPLAN FOR KURSANSVARLIG

JUSXXX - HØST xxxx/VÅR xxxx

Det forventes at kursansvarlig setter seg inn i samtlige punkt i kjøreplanen. Vennligst gi tilbakemelding på tidsfrister o.a. til studieårsansvarlig snarest mulig, og senest 19. november 2010.

Kursansvarlig:

Kursansvarlig har:

- Faglig ansvar for at læringsmål og litteraturlister er ajourførte og kan ev. komme med forslag til endringer. Endring av læringskrav, prøvingsformer og litteratur blir vedtatt i Studieutvalget. Se Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet[6], kapittel 1. Virkeområde og regelforvaltning, § 1-2 Endringer, punkt 4: *Endringer i studieplanen og i emnebeskrivelsene må være vedtatt og publisert senest fire uker før kurset starter.*
- Se også Studieplan for integrert masterprogram i rettsvitskap[7], Undervisningsmetodar:
  1. Det skal vedtakast kjernelitteratur for kvar emne. Det kan i tillegg vedtakast innføringslitteratur og tilleggslitteratur.
  2. Kjernelitteraturen skal som regel ikkje overstige 30 tekstsider pr. studiepoeng på 1. – 4. studieår og 40 sider på 5. studieår.
- Ansvar for gjennomføring av undervisning og eksamen.
- Ansvar for valg av foreleser og komme med forslag til sensorer, samt at kursopplegget gjennomføres innen gitt budsjettramme.
- Bør selv delta i undervisningen.
- I tilfelle brann i auditorier/seminarrom der man underviser, er underviser brannansvarlig: http://www.uib.no/eia/brann-og-sikkerhet/brannvern/instrukser-om-brannvern/instruks-for-undervisnings-og-forsamlingslokaler
- Kursansvarlig blir oppnevnt av Studieutvalget.
- Se for øvrig årsplan for utdanning 2012 her: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/aarsplan-2012

Prøving:

Oppgave til skoleeksamen, hjemmeeksamen eller prøver som skal telle med i karakteren skal fastsettes av den kursansvarlige. Kursansvarlig skal også utarbeide oppgavesett til eksamen i semester uten undervisning.

Kursets lengde:

Kurset har undervisningstart i uke 7 og slutter i uke 9. Antall forelesninger: 8

Timeplan:

SETT INN TIMEPLAN FRA REWIEWLIST HER

Obligatorisk kursoppgave/hjemmeeksamen:

---

[6] http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/utfyllende-regler-for-studier-ved-det-juridiske-fakultet-universitetet-i-bergen

[7] http://www.uib.no/jur/utdanning/reglement-og-prosedyrer/reglement-i-utdanningssaker-ved-det-juridiske-fakultet/studieplan-for-integrert-masterprogram-i-rettsvitskap-ved-universitetet-i-bergen

Utleveringsdato: 24.Mars.2011

Innleveringsdato: 31.Mars.2011

Hvis en kursoppgave blir underkjent, skal den vurderes av en ekstra sensor. Gi beskjed så fort som mulig hvis det dukker opp en strykkandidat i bunken.

Forslag til tidsfrister – obligatorisk kursoppgave:	
22.03 kl 12:00	Siste frist for innlevering av oppgavetekst (enten på bokmål eller nynorsk) til administrativt ansvarlig. Oppgaveteksten skal leveres i et word-dokument i skriftstørrelse 14, Times New Roman, via e-post.
24.03	Oppgaveteksten offentliggjøres på Mi Side (pdf/html format).
31.03 kl.12.00	Innlevering. Besvarelsene åpnes i Kark for oppgaveretterne kl 13.00.
07.03 kl 12:00	Frist for kommentering.
07.03 kl 14:00	Kommenterte besvarelser åpnes i Kark for studentene.

Eksamen: DD.MM.ÅÅÅÅ kl 09.00 – 13.00

Kursansvarlig skal være tilgjengelig på telefon fra kl. 08.30 på eksamensdagen.

Forslag til tidsfrister – skoleeksamen:	
22.03 kl 12:00	Endelig oppgavetekst sendes til administrativt ansvarlig for eventuell oversettelse til nynorsk/bokmål. Oppgaveteksten skal leveres i et word-dokument i skriftstørrelse 14, skrifttype Times New Roman, via e-post.
dd.mm innen kl 15:00	Siste frist for levering av oppgavetekst på bokmål og nynorsk. **(må ha minst en uke på oversetting)**
31.03	Siste frist for overlevering av ferdig opptrykt oppgavetekst til Utdanningsavdelingen. **(en uke før, senest to dager før eksamen)**
07.03	**Eksamen kl 09:00-13:00**
07.03	Eksterne/interne sensorer mottar sine kommisjoner **(dagen etter)**
dd.mm innen kl 27:00	Frist for å levere originale karakterprotokoller.

[redacted]	Sensur offentliggjøres.

Mi Side: Informasjon til studentene

Informasjon som skal og må ut til alle studentene på kurset kan med fordel legges ut på Mi Side. Alle kursansvarlige får tilgang til sitt emne, og kan selv legge ut forskjellig materiale, forelesningsnotater, presentasjoner og lignende.
Dersom kursansvarlig får henvendelser fra studenter av ikke-faglig art, videresendes disse til studieårsansvarlig.

Evaluering av kursopplegget

Kursansvarlig skriver kursrapport etter UiBs mal på intranettet. Rapporten har som hensikt å få frem forslag til forbedringer. Denne blir lagt frem for Studieutvalget og vil være grunnlagsmateriale for fakultetets årlige utdanningsmelding.

Kursrapporteringen skal legges frem for Studieutvalget innen semesterets slutt.

Timeplanlegging

Vær oppmerksom på at undervisningen blir planlagt semesteret før. Planleggingen av undervisningen starter i januar for høstsemesteret, og i september for vårsemesteret. Tidlig i inneværende semester vil kursansvarlig vil motta en e-post med forslag til timeplan for kommende semester.

Hvis det skal være gjesteforelesere, eller at det skal være ulike interne forelesere på kurset, må kursansvarlig selv organisere dette og deretter gi beskjed til administrativt ansvarlig. Hvis kursansvarlig ønsker at administrativt ansvarlig skal informere gjesteforelesere, booke ekstra rom eller lignende, må adm. ansvarlig få beskjed om dette i god tid.

Vedlegg 3 til sak 25

KJØREPLAN FOR STORGRUPPELEDER **HØSTEN 2012**
Kurs: JUSXXX NAVN

Det forutsettes at storgruppelederne setter seg inn i samtlige punkt i kjøreplanen

Det er x arbeidsgrupper og x storgrupper i løpet av kurset.

OPPMØTE OG -REGISTRERING
Studieutvalget behandlet i sitt møte den 20. april 2009 spørsmålet om kontroll av oppmøte i storgruppene. På grunnlag av utvalgets uttalelse gikk det ut melding til alle storgruppeledere om å skjerpe kontrollen med oppmøtet:

- Oppmøtelister signeres (ikke bare avkryssing) i første time
- Opprop i overensstemmelse med listen i andre time
- Storgruppeleder foretar stikkprøvekontroll med å telle deltakerne og sammenholde med antall signaturer på listen
- Tomme signaturfelter skraveres etter hvert møte

Skjema for fremmøte legges i storgruppeleders hylle eller sendes per e-post. Disse returneres til studieårsansvarlig så snart gruppene er ferdig. Husk følgende:

- Studentene får kun godkjent fremmøte ved å delta i begge timene storgruppen varer.
- Det er *ikke* mulig å få registrert fremmøte i ettertid.

Minner også om bestemmelse i Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, § 2-4, punkt 2, 2. avsnitt:

> *Gyldig fremmøte registreres kun i den gruppen studenten er tildelt av fakultetet.*
> *En gruppeleder kan når som helst foreta navneopprop og vise bort studenter som ikke tilhører gruppen.*

Av hensyn til likebehandling ønsker Studieseksjonen at alle henvendelser fra studentene angående fremmøte og lignende videreformidles til studieårsansvarlig.

SAMTLIGE FREMMØTESKJEMA MÅ VÆRE STUDIEÅRSANSVARLIG I HENDE INNEN xx.xx.xxxx

BRANNANSVARLIG

I tilfelle brann i auditorier/seminarrom der man underviser, er underviser brannansvarlig:

http://www.uib.no/eia/arbeidsfelt/undervisningsrom-uv-rom/brannvern-instruks-for-undervisnings-og-forsamligslokaler

KURSANSVARLIGS ANSVAR I FORHOLD TIL STORGRUPPELEDERE:
Har ansvar for gjennomføring av undervisning og prøving med nivåkontroll, utarbeidelse av oppgaver og veiledning til gruppe- og storgruppesamlinger, og å gjennomgå opplegget med gruppe- og storgruppelederne i forkant av, og helst i løpet av kurset.

I sak 66-09-10-2 uttalte SU følgende:

Kursansvarliges ansvar for og myndighet overfor (internt) undervisningspersonell

> *1. Ved klager utover det bagatellmessige på undervisningspersonell skal emneansvarlig henvende seg til prodekan for undervisning.*
> *2. Avhengig av forholdets karakter, kontakter prodekan personalledelse, faglig ledelse eller andre. Prodekanen kan iverksette selvstendige undersøkelser.*

3. Prodekanen undersøker muligheten for å organisere fakultetets eksisterende pedagogiske spisskompetanse slik at vi kan tilby veiledning og opplæring av undervisere, også personell som ikke er fast ansatt.

REFERANSEGRUPPE:
Det blir oppnevnt en student pr gruppe som skal være med i referansegruppen for evaluering av kursopplegget. Det vil bli holdt ett til to møter pr. kurs. Referat legges ut i Mi Side, samt sendes alle undervisere tilknyttet kurset. Referat fra fjorårets møte(r) følger vedlagt.

OPPGAVEUTVALGSMØTE – EKSAMEN:
To studentrepresentanter, kursansvarlig, og en storgruppeleder som kursansvarlig utpeker, samt prodekan for undervisning møter. Oppgaveutvalgsmøte avholdes senest dd.mm.åååå.

TIL INFO – KURSOPPGAVER:
Kursansvarlig skal, iflg. Instruks om oppgåvegjeving, "seinast to veker før kursstart leggje fram dei oppgåvene studentane skal svara skriftleg på i kurset, saman med ein timeplan som viser tidspunkt for levering av utkast og kommentering og fordelinga på individuelle svar og fellessvar (...)." Disse skal kunngjøres i Studentportalen under kursets fillager.

TIL ORIENTERING – EVALUERING AV KURSOPPLEGGET:
I etterkant av referansegruppemøte møtes den studieårsansvarlige og den kursansvarlige for å evaluere kurset. Prodekan for undervisning møter også etter høve.
I møtet skal man blant annet danne en oversikt over undervisningsressurser til påfølgende års kurs, gå gjennom tilbakemeldingene fra studenter, arbeids – og **storgruppeledere**, samt evt. opplysninger som skal/bør videreformidles til neste kursansvarlig. Møtet skal også fungere som et grunnlag for kursansvarligs kursrapportering.
Dersom det er forhold ved sensur som bør tas med i planleggingen av neste års kurs, gir kursansvarlig tilbakemelding til studieårsansvarlig om dette etter sensur.

Kursansvarlig skriver kursrapport på intranettet etter opplagt mal. Rapporten har som hensikt å få frem forslag til forbedringer. Denne blir lagt frem for Studieutvalget og vil være grunnlagsmateriale for fakultetets årlige utdanningsmelding.

Kursrapporteringen skal legges frem for Studieutvalget innen semesterets slutt.

ANNET:
Dersom man får henvendelser fra studenter av ikke-faglig art, videresendes disse til studieårsansvarlig.
Ved behov for brukerstøtte/veiledning i forbindelse med publisering av materiale/meldinger i Studentportalen eller i forhold til KARK – ta kontakt med studieårsansvarlig.

Dersom du har behov for pensumlitteratur – ta kontakt med studieårsansvarlig.

Vedlegg:
Referat fra fjorårets referansegruppemøte
Timeplan JUSXXX HØSTEN 2012
Timeplan storgrupper JUSXXX HØSTEN 2012
"Krav til skriftlige arbeider på Masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen"
"Referanseteknikk"
(begge ovennevnte skriv er tilgjengelig for samtlige studenter i Mi Side)

Vedlegg 4 til sak 25

INNHOLD

Juridisk metode, rettsvitenskap, etikk og verdier som satsningsområde for undervisningen ved Juridisk fakultet v/Knut Tande	s. 3
Juss som håndverk, vitenskap og selvutvikling v/Knut Tande	s. 6
Vitenskapelige idealer – opphavsrett og akademisk redelighet v/Knut Tande	s. 11
"Bruk av skriftlige arbeider ved Universitetet i Bergen"	s. 20
"Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen"	s. 23
Referanseteknikk v/ Synne Sæther Mæhle	s. 34
Studieopplegg og kommentering v/Knut Tande	s. 40
Hjemmeeksamen universitetspedagogisk veiledning- JUS329- våren 2012 v/Knut Tande	s. 54
Arbeidsgruppeleders kommentering av studentbesvarelser – en praktisk rettet veiledning v/Jo Huus	s. 59
Praktisk informasjon v/de studieårsansvarlige for 1. og 2. studieår	s. 62
Om veiledningstjenesten og hjelpeapparat ved Det juridiske fakultet og UiB/SiB	s. 67

I tillegg ...

Følgende dokumenter som er tilgjengelige på websidene til Det juridiske fakultet:

Strategiplan for Det juridiske fakultet 2011-2015
https://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/strategiplan-for-det-juridiske-fakultet-2011-2015

Årsplan 2011
http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/aarsplan-2012

Tilbake til sakslisten

Sak 26 – 13

JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights: Endret emnebeskrivelse H13.

Emneansvarlig Henriette Sinding Aasen skal ha forskningsfri høsten 2013. Hun har fått bekreftet fra Amanda Cahill-Ripley og Asbjørn Eide at de skal gjennomføre deler av undervisningen.

JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights har obligatoriske arbeidskrav i form av innlevering av et paper og en muntlig presentasjon. Eksamensformen er 50 % paper og 50 % skoleeksamen. (I semestre uten undervisning er det bare skoleeksamen.)

I tilknytning til at kursansvarlig selv ikke skal undervise, er det nødvendig å endre emnebeskrivelsen med hensyn til undervisning, idet vi bare kan tilby forelesninger.

På denne bakgrunnen foreslås følgende tilføyelse i emnebeskrivelsen:

- Under Obligatoriske arbeidskrav: «Autumn 2013: None»
- Under prøvingsformer: Autum 2013: School exam only.

Tilbake til sakslisten

Sak 27/13

FORSLAG TIL EKSAMENSPLAN

(inkl. obligatoriske kursoppgaver)

DET JURIDISKE FAKULTET, STUDIEÅRET 2013/2014

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
33 (12. – 16.8.)	START: EXPHIL EXFAC JUS122 / JUS131 JUS241 JUS242	ÅPNING AV DET AKADEMISKE ÅR *MUSEPLASS???*			
34 (19. – 23.8.)					
35 (26. – 30.8.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)				
36 (2. – 6.9.)					
37 (9. – 13.9.)	JUS122 PUBL. OBLIG.				JUS122 INNLEV. OBLIG.
38 (16. – 20.9.)	JUS131 PUBL. OBLIG.			JUS131 INNLEV. OBLIG.	JUS241 PUBL. OBLIG.
39 (23. – 27.9.)					JUS241 INNLEV. OBLIG.
40 (30.9. – 4.10.)					KUNNSKAPSTEST EXFAC
41 (7. – 11.10.)				JUSETIKK[1]? JUS122 EKSAMEN	JUSETIKK?
42 (14. – 18.10.)	START JUS124				JUS131 EKSAMEN
43 (21. – 25.10.)	START JUS132				
44 (28.10 – 1.11.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)				
45 (4. – 8.11.)	JUS124 PUBLISERING OBLIG.	START JUS111		EXPHIL – JUEKS EKSAMEN	JUS124 INNLEVERING OBLIG. JUS241 EKSAMEN
46 (11. – 15.11.)	JUSETIKK? JUS132 PUBL. OBLIG.	JUSETIKK?		JUS132 INNLEVERING OBLIG.	
47 (18. – 22.11.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				

[1] Endelig dato for etikk-kurset avklares på et senere tidspunkt

48 (25. – 29.11.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
49 (2. – 6.12.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
					JUS111 PUBL. OBLIG JUS132 EKSAMEN
50 (9. – 13.12.)	START JUS135	INNLEVERING MASTER		JUS124 EKSAMEN JUS111 INNLEV. OBLIG.	START JUS121
51 (16. – 20.12.)					
3 (13. – 17.1.)				INTERNASJONAL DAG JUS242 PUBL. OBLIG.	JUS111 EKSAMEN
4 (20. – 24.1.)	START JUS114		JUS121 PUBL. OBLIG.		
5 (27. – 31.1.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)				
	JUS135 PUBLISERING OBLIG.		JUS121 INNLEVERING OBLIG.	JUS135 INNLEVERING OBLIG.	FAGLIG-PEDAGOGISK DAG
6 (3. – 7.2.)				DAVID DOUBLET[2]-SEMINAR	DAVID DOUBLET-SEMINAR
7 (10. – 14.2.)					
8 (17. – 21.2.)					JUS114 EKSAMEN
9 (24. – 28.2.)	START JUS113			FAGKRITISK DAG JUS242 EKSAMEN	
10 (3. – 7.3)	JUS135 EKSAMEN	START JUS133			
11 (10. – 14.3.)				JUS121 EKSAMEN	JUS113 PUBL. OBLIG START JUS123
12 (17. – 21.3.)				JUS113 INNLEV. OBLIG	
13 (24. – 28.3.)					

[2] Foreløpige datoer

14 (31.3. – 4.4.)					
15 (7. – 11.4.)				JUS113 EKSAMEN	
16 (14. – 18.4.)	EKSAMENSFRI UKE (SA)[3]				
				SKJÆRTORSDAG	LANGFREDAG
17 (21. – 25.4.)	2. PÅSKEDAG	START JUS112			JUS133 EKSAMEN
18 (28.4. – 2.5.)	START JUS134	JUS123 PUBL. OBLIG		1. MAI	
19 (5. – 9.5.)		JUS123 INNLEV. OBLIG			
20 (12. – 16.5.)				JUS112 PUBL. OBLIG	
21 (19. – 23.5.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
				JUS112 INNLEV. OBLIG	
22 (26. – 30.5.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
				KRISTI HIMMELFARTS-DAG	
23 (2. – 5.6.)	EKSAMENSUKE SPESIALEMNER				
	INNLEVERING MASTER[4]				
24 (9. – 13.6.)	2. PINSEDAG	JUS123 EKSAMEN	JUS243 EKSAMEN		JUS112 EKSAMEN
		JUS134 HJEMMEEKSAMEN			

KONTINUASJONSEKSAMENER VÅREN 2014

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
UKE 32 (4. – 8.8.)	EXFAC JUS121 JUS131 JUS241	JUS111 JUS122 JUS132 JUS242	JUS112 JUS123 JUS133 JUS243	JUS113 JUS124 JUS135	JUS114
NB!	Kontinuasjonseksamen i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett: Oppgaven publiseres tirsdag 29.7. kl. 13.00. Leveringsfrist er satt til fredag 1.8. kl. 13.00				

[3] SA har foreløpig ikke avgjort hvilken uke det blir; men sannsynligvis uke 15 eller 16. Eksamensdato for JUS113 Kontraktsrett I endres imidlertid ikke uansett hva resultatet blir (fakultetet pleier å få «dispensasjon» av faglige årsaker).
[4] Fristen er i utgangspunktet 1.6., men dette er ikke en virkedag. Fristen utsettes dermed til 2.6.
[5] Oppgaven publiseres tirsdag 10.6. kl. 13.00. Leveringsfrist er satt til fredag 13.6. kl. 13.00.

Tilbake til sakslisten

a)

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 12. februar 2013 kl. 09:15 – 11:30.
Møterom 448 (JUSII)

Til stede:
Prodekan Knut Martin Tande (leder)
Hilde Hauge (a)
Erik Monsen (a)
Maria Vea Lund (b)
Helle Næss (c)
Erling Ravnanger (d)
Marie Isaksen (d) – vara for Hilde Fjærtoft Jansen

Forfall: Hilde Fjærtoft Jansen

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Tirsdag 5. mars 2013 kl 09:15

Sak 11-13	**Orienteringssaker**
1	Protokoll fra SU 22. januar. Godkjent på sirkulasjon 24. januar ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a) JUS123 Forvaltningsrett II: Litteratur b) JUS250-2-A Rett til helsehjelp og sosiale ytelser: Tilleggslitteratur c) JUS265-2-A og JUR640 Planrett: Litteratur d) JUS284-2-A Criminology: Eksamensdato V13 Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2013
Sak 12-13	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	JUS131 Kontraktsrett II: Kursrapport 2012/2013. Notat fra Hilde Hauge og Johan Giertsen.
SU uttaler	Studieutvalget takker studenter, lærere og kursansvarlige for vel gjennomført kurs. For framtiden er det ønskelig at man knytter noen kommentarer til fjorårets evaluering med hensyn til hvordan vurderingene derfra er tatt hensyn til i årets gjennomføring. [Dette momentet bør innarbeides i malen for kursrapportering!] Studieutvalget ser positivt på et initiativ i retning av større eller mindre gjennomarbeiding av kursmaterialet, og ser gjerne at det legges vekt på å knytte prøvingen i de obligatoriske arbeidskravene til kursets – og gjerne programmets – læringsmål. «Storgruppe i plenum» var et unntak fra normalordningen om storgruppeundervisning, Studieutvalget forutsetter at ordinær storgruppeundervisning gjennomføres H13. Dersom kursansvarlig ønsker endret undervisningsform, må dette behandles i Studieutvalget.
2	Studiekvalitetskonferanse med vurderingsformer, læringsutbytte og evaluering som tema. Orientering om konferanse 13. mai 2013.
SU uttaler	Studieutvalget oppfordrer alle lærere til å delta på konferansen. Det er av særlig betydning for kursansvarlige lærere. Oppfordringen gjelder også studenter.
	Vedtakssaker
Sak 13-13	JUS264-2-A God forvaltningsskikk: Kursansvar. Ref sak 3/13: Ny kursansvarlig var fra søker ment å gjelde fra og med V13.
Vedtak	Virkningstidspunktet for vedtaket i sak 3/13 endres til «fra og med våren 2013».
Sak 14-13	EXFAC Juridisk forprøve: Nye læringsmål. Notat fra kursasnvarlig.
Vedtak	Læringsmål for EXFAC Juridisk forprøve vedtas som foreslått med virkning fra studieåret 2013/2014.

Sak 15-13	JUS250-2-A Rett til helsehjelp og sosiale tjenester. Tillegg i hovedlitteratur og læringsmål fra studieåret 2013/2014. Notat fra kursansvarlig Henriette Sinding Aasen. (Foreslåtte endringer i rødt.)
Vedtak	Litteratur og læringsmål vedtas som foreslått for JUS250-2-A Rett til helsehjelp og sosiale tjenester med virkning fra studieåret 2013/2014.
Sak 16-13	JUS242 Rettargang. Søknad fra kursasnvarlige Ørnulf Øyen og Magne Strandberg om økt bruk av undervisningsressurser. Rammene for forelesninger er 1,5 t/sp, det gir en ramme på 30 timer for et emne på 20 sp. Den foreslåtte økningen er derfor uproblematisk. Bytte av rekkefølge på seminargrupper er uproblematisk, to lærere pr seminargruppe er uproblematisk slik det foreslås, forutsatt at det lar seg løse praktisk.
Vedtak	De foreslåtte endringene i JUS242 Rettargang kan gjennomføres fra studieåret 2013/2014.
Sak 17-13	JUS241 Strafferett. Omlegging av undervisning fra H13. Søknad fra kursansvarlige Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø.
Vedtak	Studieutvalget har ingen innvendinger mot den omsøkte undervisningen, forutsatt at det lar seg løse praktisk. Spørsmål om ekstra godskriving utsettes til ekstraordinært møte som settes opp snarest mulig.
Eventuelt	I forbindelse med gjennomgang av kursrapport fra JUS131 Kontraktsrett II foreslår JSU at gjennomgang av kursoppgaven i plenum innføres som standard ordning, evt. i stedet for en time innføring – som evt. kan presenteres som video. Særlig på de tidligere studieårene er dette viktig. Forslag om at veiledning til kursoppgaven blir tilgjengelig tidligere: Kan være vanskelig pga at veiledningen justeres etter hvert som man ser hvordan besvarelsene er. En momentliste kan være tilstrekkelig som «tidligtiltak» - det vil evt. være en tilleggsoppgave for kursansvarlige. Det er generelt ønskelig at artikler av lokale lærere kommer på litteraturlisten som hovedlitteratur, JSU leverer samlet forslag om justeringer i kursgjennomføring.

Knut Martin Tande
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak 12/13 – 1

Til Det juridiske fakultet v/ SU

Fra Johan Giertsen og Hilde Hauge kursansvarlige JUS 131

JUS 131 KONTRAKTSRETT II – KURSRAPPORT 2012

Faglærernes vurdering av praktisk gjennomføring

a) *Strukturen på kursopplegget*

Strukturen bygger på samme modell som flere tidligere år. Hovedinntrykket er at strukturen fungerer bra.

b) *Forelesningene*

Forelesningene ble i hovedsak gjennomført av Johan Giertsen med enkelte gjesteforelesere. Tilbakemeldingene fra studentene er i hovedsak gode. Nytt av året var videopptak av forelesningene, som i etter tid ble lagt ut på «Mi side». Tiltaket har blitt godt mottatt blant studentene.

c) *Oppgaver*

Oppgavesettet er i hovedsak en videreføring av tidligere års oppgaver. Oppgavene fungerer stort sett greit, men kan etter hvert ha behov for en mer omfattende gjennomgang og oppgradering, bl.a. med tanke på hva som tematisk dekkes og med tanke på tilpasning til ordgrensen som gjelder for besvarelsene.

Med tanke på obligatorisk kursoppgave etterlyser studentene en gjennomgang kort tid etter innlevering, med tanke på best mulig læringsutbytte. Dette er ikke en del av kursopplegget per i dag, og bør klarereres med tanke på om det er ønskelig og evt. godskriving.

d) *Skriving og kommentering*

Ordgrensen er en utfordring på noen av oppgavene. Studentkommenteringen synes å fungere fint. Til lærerkommentering ble brukt både interne og eksterne, og det synes å ha fungert godt. Både studenter og lærere har til tider opplevd tekniske problemer ved bruk av KARK.

e) *Gjennomføring av gruppesamling*

Storgruppene ble dette året erstattet med plenumsgjennomgang i auditorium. Tilbakemeldingene på opplegget var i hovedsak gode. Studentene etterlyste likevel muligheten for mer direkte kontakt med lærerne. Ved en videreføring av storgrupper i plenum bør man vurdere måter å supplere opplegget på, som kan bidra til mer direkte dialog og diskusjon mellom lærer og student.

Gruppesamlingene ble gjennomført med obligatorisk møte. Den praktiske gjennomføringen av dette fungerte dårlig, og medførte frustrasjoner hos studentene. Tidsmessig gikk det dels på bekostning av undervisningstiden. Å gjennomføre oppmøtekontroll for så mange studenter samtidig, medfører fare både for at registreringen ikke blir reell og for at noen ikke får registrert oppmøtet. Etter kursansvarlige oppfatning bør kravet til obligatorisk oppmøte fravikes ved en evt. videreføring av plenumssamlinger.

Gruppesamlingene ble i høst for øvrig supplert med en «hjemmeside» med mulighet for studentene til å stille spørsmål. Her ble aktiviteten etter hvert ganske stor, men opplegget bidrar i begrenset

grad til reelle diskusjoner og all kommunikasjon skjer skriftlig. Skriftlig kommunikasjon på denne måten er for øvrig tidkrevende, og eventuell videreføring av et slikt opplegg bør formaliseres med tanke på godskriving.

f) Eksamen

Ingen spesielle merknader.

g) Studieadministrativ service

Har fungert godt.

h) Strykprosent og frafall

2 studenter fikk stryk

i) Karakterfordeling

A	34	9,3 %
B	87	23,9 %
C	149	40,9 %
D	78	21,4 %
E	14	3,8 %

Til sammen 362

j) Studieinformasjon og dokumentasjon

Ingen spesielle merknader.

k) Tilgang til relevant litteratur

Det er ikke meldt om problemer med å få tak i relevant litteratur.

2) Faglærers vurdering av undervisningslokalene

Auditorium 1 har som kjent til tider problemer med mikrofoner/lyd. Fungerer ellers bra.

3) Faglærers kommentar til studentevaluering

Studentevaluering skjedde som vanlig ved referansegruppe. En del synspunkter kom fram, og er søkt hensyntatt ved utarbeiding av kursrapporten.

Et problem etter innføring av virtuelle arbeidsgrupper, er dårlig oppmøte og dermed svak representativitet.

4) Faglærers samlete vurdering

Hovedinntrykket er at studentene legger ned stor arbeidsinnsats og har godt læringsutbytte og at kurset ikke har behov for mer omfattende endringer. Se ellers de enkelte kommentarene i rapporten.

Johan Giertsen Hilde Hauge

Tilbake til sakslisten

Sak 12/13 – 2

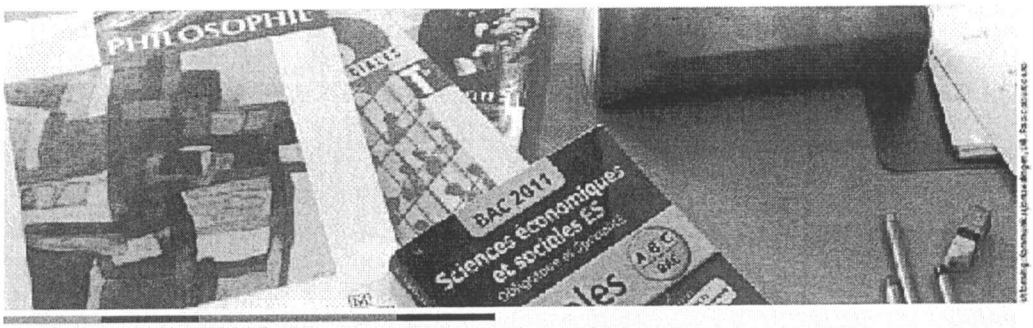

Store forventninger

Hvordan vet vi at studentene har fått det forventede læringsutbyttet?

Universitetet i Bergen inviterer til nasjonal studiekvalitetskonferanse 13. mai 2013, med vurderingsformer, læringsutbytte og evaluering som tema.

- Hva kan gjøres for å forbedre sammenhengen mellom læringsutbytte-beskrivelser, undervisnings- og vurderingsformer?
- Hvordan vet vi om studentene faktisk har oppnådd de beskrevne læringsutbyttene?
- Hvordan evaluerer vi dette?

Målgruppen er undervisnings- og instituttledere, programstyreledere, undervisere, studenter og studieadministrativt personale.

Alle interesserte oppfordres til å sette av **mandag 13. mai 2013**.
Program og påmeldingsskjema blir sendt ut i første del av april.

Velkommen!

Kontakt oss gjerne på epost: **seminar_sa@adm.uib.no**

UNIVERSITETET I BERGEN

Sak 14-13

Til Studieutvalget

Forslag til endring i kursbeskrivelsen av Ex.fac

Det vises til den generelle omformingen av læringsmål for masterstudiet i rettsvitenskap ved UiB vedtatt i styresak 80/12 den 18. desember 2012, iverksatt for å innrette masterprogrammet i rettsvitenskap i overensstemmelse med kvalifikasjonsindikatorene i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning.

I og med at de enkelte kurs bør avspeile de nye læringsmålene foreslås kursbeskrivelsen for ex.fac endret til følgende:

Læringsmål

Kandidatene har kunnskaper om og forståelse av

- samspillet mellom juss, politikk og alminnelig samfunnsdebatt
- hva en rettsregel er og hvordan slike regler blir til og endres
- rettsreglenes samfunnsmessige funksjoner
- de sentrale institusjonene i det norske rettssystemet, herunder sammenhenger mellom nasjonal og internasjonal rett
- kravene som stilles til en rettsstat
- rettsanvenderens oppgaver og ansvar i rettsstaten
- hvordan retten oppnår legitimitet i samfunnet

Kandidatene oppnår ferdigheter og generell kompetanse til å kunne

- forklare hva et rettsspørsmål er og hvordan jurister angriper og løser slike spørsmål
- søke etter relevante juridiske argumenter og identifisere verdimessige spenninger og konflikter mellom disse
- muntlig presentere kursoppgaver i grupper
- skape og delta i muntlig diskusjon om rettsspørsmål i grupper
- utarbeide et selvstendig skriftlig kursoppgavesvar
- skriftlig løse en praktisk juridisk problemstilling

Forslaget er et omforent resultat av en høringsrunde med professor Jan Fridthjof Bernt, førsteamanuensis Synne Sæther Mæhle og førsteamanuensis Eivind Kolflaath som sammen med undertegnede har stått mest sentralt i kursutviklingen i de senere årene.

Gjeldende kursbeskrivelse følger som vedlegg slik at SU kan sammenlikne det nye forslaget med dette.

Kursansvarlig
Ragna Aarli

17.01.2013

Vedlegg:
Dagens kursbeskrivelse

Læringsutbyte

Etter at kurset er gjennomført skal studenten

- kunne redegjøre for en prinsipiell forståelse for forholdet mellom rett og samfunn, herunder
o redegjøre for de sentrale institusjonene i det norske rettssystemet
o forklare sammenhengen mellom norsk og internasjonal rett
o redegjøre for rettsstatens ide, sentrale prinsipper og verdigrunnlag
o redegjøre for hvordan retten fungerer i et samfunn
o redegjøre for hva som kjennetegner rettsanvendelse
o drøfte prinsipielle sider ved rettsutviklingen i et samfunn
o drøfte spørsmål knyttet til rettens legitimitet
- kunne formidle denne forståelsen på en selvstendig, balansert og nyansert måte, både muntlig og i en strukturert skriftlig fremstilling
- kunne redegjøre for grunnleggende juridisk metode
- kunne forklare hva et rettsspørsmål er
- kunne søke etter juridisk kunnskap på egen hånd, både elektronisk og gjennom bruk av bibliotek
- kunne bidra aktivt i diskusjoner om samspillet mellom rett og samfunn

Tilbake til sakslisten

Sak 15/13

Jus 250-2-A:
Asbjørn Kjønstad: Helserett, Gyldendal 2007, s 21-69, s 141-203, s 217-235, s 271-313. Til sammen ca 160 s.
Fra Kjønstad, Bernt, Kjellevold og Hove: Sosial trygghet og rettssikkerhet (Fagbokforlaget 2000, 2. utg): "Oversikt over lov om sosiale tjenester og grunnprinsipper i sosialretten" (Asbjørn Kjønstad s 19-53), "Rett til stønad til livsopphold" (Jan Fridthjof Bernt s 53-111), "Sosiale tjenester og naturalytelser" (Asbjørn Kjønstad s 111-145). Til sammen ca 126 s.
Karl Harald Søvig: "Minstestandarder og universalitet i norsk helse- og sosialrett, sett i lys av FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter", *Jussens Venner* hefte 1/2006 (s 36-57).
Jan Fridthjof Bernt: "Rettssikkerhetsbegrepet og kampen om velferdsstatens verdigrunnlag", i Tvers igjennom lov til seier, Unipax 2001 (s 155-174).
Alice Kjellevold: Retten til individuell plan, Fagbokforlaget 2009, 3. utg. (67 s).
Alice Kjellevold: "Sosiale menneskerettigheter – av betydning for norsk helse- og sosialrett?", *Nordisk Tidsskrift for Menneskerettigheter*, vol 24 nr 4-2006 (s 301-318)
Henriette Sinding Aasen og Alice Kjellevold: Velferd og menneskerettigheter: "Ulovlig opphold" som grunnlag for å avskjære helse- og sosialhjelp, Tidsskrift for velferdsforskning nr 2/2012 (s 93-108).
Alice Kjellevold: Ny lov om kommunale helse- og omsorgstjenester - verdivalg og rettslig regulering, Tidsskrift for Erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett nr 1-2/2012 (s 15-44).

Antall s totalt: ca 464

Denne modulen vil gi en innføring i den rettighetstenkning som preger store deler av helse- og sosialretten, og gi bred oversikt over retten til ulike typer helsehjelp og sosiale tjenester. Hovedvekten vil ligge på rettighetene etter nasjonale rettsregler (pasientrettighetsloven, lov om sosiale tjenester m m), men også menneskerettslig regelverk vil trekkes inn i analysene. Hovedtyngden av relevant menneskerettslig materiale vil utdypes i den engelske modul (se nedenfor), mens menneskerettighetene mer er en utfyllende rettskilde (tilsvarende i Jus 250-2-B). Det vil videre gis en tilhørende oversikt over regler som regulerer selve tjenesteytingen, herunder spørsmål knyttet til forsvarlighet, taushetsplikt, klage etc. Faget bygger videre på det studentene har lært i Forvaltningsrett II i andre studieår. Sammenlignet med de helse- og sosialrettslige problemstillinger som tas opp som ledd i undervisningen i forvaltningsrett, vil den menneskerettslige forankring og ramme være tydeligere og emnene vil omfatte nyere utviklingstrekk i helse- og sosialrettsforskningen.

Læringsutbytte:
Etter endt kurs skal studentene kunne analysere, drøfte og ta standpunkt til innholdet av de viktigste rettigheter knyttet til helse- og sosialtjenesten. Studentene skal med utgangspunkt i pasientrettighetsloven, sosialtjenesteloven, barnevernloven og annen lovgivning lære å utrede og løse rettsspørsmål knyttet til innholdet i og forutsetninger for individuelle rettigheter, redegjøre for rettsutvikling og begrunnelse for reglene, metodiske spørsmål, rettspolitiske perspektiver etc. Studentene skal ha god oversikt over helse- og sosiallovgivningens rettighetsdel og kunne formidle juridisk kunnskap og forståelse om sentrale rettigheter på en selvstendig, balansert og nyansert måte, både muntlig og skriftlig. Studentene skal ha innsikt i de begrunnelser som ligger til grunn for reglene, og ha forståelse for betydningen av det menneskerettslige regelverket.

Tilbake til sakslisten

Sak 16/13

Studieutvalget
v/ Knut Martin Tande

Ørnulf Øyen
Magne Strandberg,

Fagansvarlige i rettergang

Bergen, 04. februar 2013

Søknad om økt bruk av undervisningsressurser i faget rettergang

Som fagansvarlige i faget rettergang vil vi med dette be Studieutvalget om å få anvende noe mer ressurser i undervisningen for studieåret 2013/2014 enn det som har vært gjort ved tidligere studieår.

Vi ber om at antallet forelesningstimer i sivilprosess økes fra 22 timer til 28 timer. Det er tre grunner til dette: For det første ønsker vi å ta opp noen temaer som vi i dag ikke har hatt tid til å ta opp på forelesning. Det gjelder f.eks. reglene om objektiv og subjektiv kumulasjon og en del av de nye reglene om bevisførsel, bevisfremleggelse og bevissikring. For det andre ønsker vi å gå en del dypere inn i noen av de vanskeligste problemstillingene i sivilprosessen. Det gjelder f.eks. de grunnleggende prinsippene i sivilprosessen, prosessforutsetningene, reglene om beviskrav og reglene om rettskraft. Disse vanskelige problemstillingene er det viktig å gjennomgå på forelesning fordi pensumlitteraturen (Mæland: Kort prosess) her er noe knapp. For det tredje ønsker vi å likestille sivilprosessen og straffeprosessen. I straffeprosessen går forelesningene over 28 timer.

Vi ber om en endring i antall seminartimer. I dag er det satt av 12 seminartimer i sivilprosess og 14 seminartimer i straffeprosess per seminargruppe. Antallet seminargrupper er 10 i både sivilprosess og straffeprosess. Vi ber om antallet seminartimer i straffeprosess reduseres fra 14 til 12. Til gjengjeld ønsker vi å innføre 4 timer med seminarer i fellesprosess. Vår ambisjon er å bruke disse timene til å gjøre en del sammenligninger mellom sivilprosess og straffeprosess. Den nye fagrekkefølgen (sak 07/13 behandles i Fakultetsstyret 05. februar), der rettergang går som ett konsentrert fag med både sivilprosess og straffeprosess, vil legge godt til rette for dette. Vi ønsker at seminarene i fellesprosess skal gå mot slutten av kurset slik at studentene har fått satt seg inn i begge prosessformene. Vi ønsker at det på hver seminargruppe skal delta 2 lærere, én med spesialkompetanse i sivilprosess og én med spesialkompetanse i straffeprosess. Samtidig ønsker vi at hver gruppe skal være større enn de seminargruppene som er i dag. Vi tenker oss at hver gruppe skal bestå av ca. 45 studenter og at seminarene skal være i det lille auditoriet i 4. etasje på Juss 1. Vi ser for oss at det er tilstrekkelig med 6 seminargrupper.

Estimat over timebruk:

Nye timer: 4 t. x 6 x 4,5 x 2	= 216 timer
Sparte timer: 2 t. x 10 x 4,5	= 90 timer
Differanse:	= 126 timer

Når det gjelder den moderate økningen i ressursbruk, viser vi til Fakultetsstyrets sak 07/13, som skal behandles 05. februar. De forslagene som vi nå fremsetter må anses som moderate og velbegrunnete, og slik sett innenfor de signaler som gis av dekan og fakultetsdirektør i nevnte sak.

I fakultetsstyrets sak 07/13 foreslås det å gis anledning til å øke pensum på fjerde studieår fra 35 til 40 sider per studiepoeng. Vi vil senere komme til spørsmålet om det bør foretas en justering av læringskravene og pensum i jus 244 rettergang.

Vi ber derfor om å få følgende vedtak:

Studieutvalget tillater at antall forelesninger i sivilprosess økes fra 22 t. til 28 t.

Studieutvalget gir de fagansvarlige i rettergang anledning til å utvikle et nytt seminar i fellesprosess. Seminaret går over 4 timer, består av 6 seminargrupper og det deltar 2 lærere på hver gruppe. Antall seminartimer i straffeprosess reduseres med 2 timer.

Ørnulf Øyen Magne Strandberg

Tilbake til sakslisten

Sak 17/13

Til studieutvalet/prodekanus for undervising

Omlegging av strafferettsundervisinga frå haustsemesteret 2013

Vi har fått oversendt utkast til protokoll frå fakultetsstyret sitt møte i går, i sak 7/13. Ifølgje dette går to av vedtakspunkta ut på at SU skal sjå på saka på nytt. Det er heilt avgjerande for at reforma kan setjast i verk at dei resterande punkta vert avklart i SU sitt møte 12.2, sidan all undervisingsplanlegging skjer i løpet av februar. Difor tillet vi oss å koma med eit innspel som kan bidra til dette.

1) Vedtakspunkt 2 om at «eventuell økt ressursbruk avgjøres av Studieutvalget».

Allereie i innstillinga frå arbeidsgruppa låg det føre konkrete forslag og reknestykke på ressursbruken. Etter dei rundane saka har hatt, har forslaga våre blitt moderert noko når det gjeld ressursbehovet, og vi ber SU eksplisitt ta stilling til om vi kan få halda:

- 44 timar førelesing i strafferett. Det er det same som i dag, når vi ser allmenn og spesiell strafferett i samanheng.
- 14 dobbeltimar med seminar (frivillig deltaking). Det er det same som i dag (allmenn og spesiell strafferett).
- Obligatorisk arbeidskrav: Kvar student skal skriva ut eitt oppgåvesvar av ei av dei oppgåvene som vert drøfta på (dei 10 første) seminara. Dette kjem i staden for den obligatoriske heimeoppgåva, der alle etter dagens ordning får same oppgåva. Kostnadene til «retting» av desse oppgåvene vert dermed på same nivå som i dag. Men om nokon ikkje består vil vi gi høve til eitt forsøk til, før eksamen. Sidan krava må tilpassast kor langt studentane er komne i kurset, reknar vi med at det blir få som ikkje får godkjent i første runde. Men her kan det koma små tilleggskostnader, samanlikna med dagens ordning.

2) Vedtakspunkt 5 om at «godskriving av ekstraordinært arbeid med omlegging av kurset vurderes av SU, i tråd med etablerte retningslinjer og praksis».

Her vil vi først peika på at denne reforma må forståast som ei forseinka gjennomføring innafor strafferettsfaget av studiereforma av 2003. I arbeidsgruppa sin rapport (s. 12) sa vi det slik:

> *For at ein skal oppnå den ønskjelege kvaliteten på seminaroppgåvene og rettleiingane, må utarbeidinga av desse godtgjerast i undervisingsrekneskapen, slik det vart gjort då oppgåvesetta vart utarbeidde for dei tre første studieåra. Omfanget av arbeidet vil erfaringsmessig tilsvara arbeidet med å laga ei praktisk oppgåve med rettleiing til eksamen.*

Dette punktet vart også framheva i brevet vi sende til prodekanus 23.11.12, i forkant av SU si førre handsaming av saka (jf forslagspunkt 8), og i notatet som vi sende til dekanus i forkant av styremøtet 18.12.12 (punkt 3). Det har frå vår side heile tida vore føresetnaden at dette arbeidet måtte godtgjerast særskilt i undervisningsrekneskapen, og ingen har kome med innvendingar mot dette før dekanus si innstilling til styresak 7/13. Vi minner igjen om at tilsvarande arbeid vart godgjort særskilt ved gjennomføringa av studiereforma for 1.-3- studieår.

Arbeidet går ut på å laga 14 oppgåver med rettleiingar til bruk på seminara. I og med at 10 av desse oppgåvene også skal fungera som obligatoriske oppgåver for (grupper av) studentane, må dei i omfang og kvalitet tilsvara den obligatoriske heimeoppgåva i dag. Det same gjeld rettleiinga, -merk her særleg at det kan bli behov for eksterne oppgåverettarar, i alle fall for så vidt gjeld dei studentane som ikkje vel å delta i ei seminargruppe.

Vi har vurdert om det er mogeleg å bruka om att delar av eksisterande oppgåvesett, men dette er generelt lite eigna. Oppgåvesettet har vore brukt i meir enn 10 år, utan store justeringar. Det inneheld ei mengd korte oppgåver og byggjer på ei skarp deling mellom allmenn og spesiell strafferett som reforma prøver å koma bort frå. Fordelinga av emne er etter vårt syn heller ikkje representativt for læringsmåla i dag, og det ligg dessutan i arbeidsgruppa si innstilling at vi vil koma med endringsforslag når det gjeld læringsmåla. Vidare ser vi heller ikkje korleis ein kan bruke om att tidlegare eksamensoppgåver i samband med den obligatoriske skrivinga, sidan sensorrettleiingane til desse ligg ope tilgjengeleg på nettet.

Dei satsane som gjeld i dag er (sitert frå malen for årsmelding 2012):

- Praktikum - hjemmeeksamen/oblig. (opp til 800 ord): 8 timar
- Praktikum skoleeksamen (praktikum opp til 1600 ord): 16 timar
- Sensorveiledning: 8 timar

Vi har sett på dei obligatoriske oppgåvene for strafferett og rettargang over dei siste åra. Dei ligg omfangsmessig på noko meir enn 800 ord. (Eksamensoppgåvene i strafferett synest å ha eit noko større omfang enn dette.)

Ut frå dette meiner vi at ei rimeleg godtgjering er 8 timar pr. oppgåve og 8 timar pr. sensorrettleiing. Vår erfaring er at det faktisk også tek såpass mykje tid å laga velfungerande oppgåver. Ei ytterlegare utfordring er at ein må sjå til at oppgåvesettet utgjer ein god heilskap, sett i lys av læringsmåla og ein naturleg progresjon for kurset.

Eit enkelt reknestykke tilseier etter dette at godtgjeringa i undervisningsrekneskapen skal vera: 14x16t = 224 arbeidstimar. Vi ser for oss å dela dette arbeidet (og timegodtgjeringa) likt mellom oss.

Vi legg til at vi har forståing for at vi for seinare år må føreta normale justeringar og oppdateringar av oppgåvesettet innafor ramma av kursansvaret. Men i år er det tale om ein vesentleg meir gjennomgripande reform, som nemnt ovanfor. Vi minner også om at vi berre er tildelt kursansvar t o m våren 2014. Vi meiner difor at det vi har kome fram til (224 timar) er eit godt mål for den innsatsen som trengs for å utarbeida eit heilt nytt oppgåvesett i strafferett.

06.02.13

Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø

Sak 17/13

Spørsmål om særskilt godskriving i undervisningsregnskapet for utarbeidelse av nytt kursmateriell for JUS241 Strafferett fra H13

I det følgende vil det bli gitt en oversikt over de momenter som anses som relevante ved avgjørelsen av den aktuelle søknaden om særskilt godskriving i undervisningsregnskapet for utarbeidelse av nytt kursmateriell.

Fakultetsstyrets vedtak om normering av arbeidstid

Normering av arbeidstid for vitenskapelig ansatte ble vedtatt av fakultetsstyret 18. desember 2007 (sak 71/07).

Om godtgjørelse for kursansvar heter det i vedtakets punkt 4:

Kursansvar godskrives med 50 timer som grunnfradrag, og 2 timer tillegg pr studiepoeng for obligatoriske kurs. Kursansvaret for valgemner godskrives med 1 time pr studiepoeng.

Om innholdet i kursansvaret heter det i vedtakets punkt 11:

Styret delegerer til Studieutvalget å fastsette arbeidsbeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder, arbeidsgruppeleder og masteroppgavekoordinator (rollebeskrivelse) i samsvar med forslag i vedlegg til saksforelegget og styrets kommentarer til dette.

I saksforelegget heter det blant annet (på side 7):

Normeringssatsene må ses i lys av at fakultetet nylig har gjennomført en studiereform med ny studieordning og endret pedagogisk opplegg, hvor lærernes oppgaver og ulike roller, på mange måter har endret seg klart i forhold til tidligere. Det forventes nå at de kursansvarlige lager oppgaver og opplegg for storgruppemøtene og har møter med storgruppe- og seminarledere der opplegget gjennomgås. Det skjer også en stor grad av "gjenbruk" fra år til år. Gjennom dette skjer det en effektivisering av undervisningsinnsatsen.

Rollebeskrivelser fulgte som vedlegg til saksforelegget. Her heter det om «Kursansvar for obligatoriske kurs»:

- Utarbeidelse av kompetansekrav for kurset ut fra rettsstudiets overordnete kompetansebeskrivelse
- Utvelgelse og tilrettelegging av faglig og metodisk innhold, valg av litteratur
- Lage undervisningsplan med fordeling av de ulike læringsaktiviteter iht kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner, og det innen de gitte tids- og ressursmessige rammene som er gitt for kurset
- Fastsette temaer for forelesningene
- Utarbeide oppgaver til arbeidsgruppene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, samt utvikling i presentasjon (skriftlig/muntlig) og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav
- Utarbeide skriftlig veiledning til gruppelederne. En veiledning omfattende materielle og metodiske poenger i den enkelte oppgaven, og hva som bør vektlegges i tilbakemeldingen til studentene (kun 1. og 2.studieår).

- Utarbeide oppgaver/pedagogisk opplegg for storgruppesamlingene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, presentasjonsform og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner.

- Utarbeide skriftlig veiledning for det pedagogiske opplegget av storgruppesamlingene, samt hva som skal vektlegges i den skriftlige tilbakemeldingen fra storgruppelederne til studentene på 3.studieår.

- Gjennomgang av opplegget og oppgaver med gruppe- og storgruppelederne

- Rekruttering av storgruppeledere

- Møter med administrasjon/studieårsansvarlig for oppfølging av alle administrative

  oppgaver knyttet til kurset
- Møter med gruppe- og storgruppeledere for eventuelle justeringer underveis av opplegget

- To referansegruppemøter i løpet av kurset

- Svare på henvendelser fra studenter og gruppeledere

- Utarbeidelse av kursrapport med forslag til forbedringer

Oppgaver som kommer i tillegg, og honoreres særskilt
- Forberede og gjennomføre forelesninger, 5t/time

- Utarbeidelse oppgaver til hjemmeeksamen/obligatorisk prøve, 8 timer

- Utarbeidelse oppgaver skoleeksamen, 16 timer

- Sensorveiledning, 9 timer

- Nivåkontroll pr besvarelse: 1.5 time/oppgave

Konkrete vurderinger på dette grunnlaget:

I beskrivelsen av kursansvar går det klart fram at å utarbeide oppgaver til arbeidsgrupper og storgrupper **inngår i kursansvaret**. Det er ikke tvilsomt at det er tale om *utarbeidelse* – ikke "bare" løpende nødvendig vedlikehold. **Dette taler mot** at slik omarbeidelse/nyskriving som det er tale om for JUS241 Strafferett, skal honoreres særskilt. Et viktig poeng i denne sammenhengen, er at hele systemet med kursansvar bygger på at godskrivelsen for kursansvaret skal bli tilfredsstillende over tid, og ikke nødvendigvis for det enkelte kurs. Hvordan dette stiller seg ved midlertidig kursansvar er et eget spørsmål som behandles nedenfor. Den alminnelige rammen for godtgjørelse kursansvar, er likevel et viktig utgangspunkt for vurderingen av godskrivingsspørsmålet.

Spørsmålet om godskriving vil også være avhengig av om det eksisterende kursmateriellet er i en slik stand at det ikke er forsvarlig å videreføre deler av det. Inntrykket ut fra innspill fra undervisere og studenter på kurset, er at deler av oppgavene klart er modne for revisjon, mens andre deler av oppgavene kan beholdes midlertidig. Det innebærer at arbeidet **med revisjon kan gjøres over noe tid**, i takt med den årvisse godskrivingen for kursansvar. Det er også mulig å ha noen teorioppgaver i det nye oppgavesettet – noe som krever mindre innsats enn utviklingen av praktikumsoppgaver. **Det taler mot** at slik omarbeidelse/nyskriving som det er tale om for JUS241 Strafferett honoreres særskilt.

Det er likevel elementer som kan tale for en særskilt godskriving for oppgaveutarbeidelse i strafferett. Fjerde studieår **ble ikke gjenstand for slik revisjon av emnene fra 2003** som 1. – 3. studieår ble. Det vil si at det som nå søkes utført og særskilt godtgjort, i realiteten tilsvarer

utarbeidelse av oppgavesett og øvrig kursmateriell som ble gjort i øvrige emner ved innføring av Kvalitetsreformen i 2003. Vi har ikke funnet holdepunkter[1] for at det ble gitt særskilt godskriving for utarbeidelse av kursmateriell den gangen, utover det som var knyttet til kursansvar, og – for dem det gjaldt – godtgjørelser for deltakelse i de utvalg og komiteer som utarbeidet studiemodellen. Til dette skal vi også ta med at det for JUS241 Strafferett nå faktisk foreligger materiale som er i bruk og som det må anses faglig forsvarlig å bruke, slik at det er ikke tale om nybrottsarbeid på samme måte som tilfellet var i 2003. I tillegg vil vi i 2013 befinne oss innenfor rammer som er kjent, med hensyn til omfang, læringsmål og andre rammebetingelser for masterstudiet, noe som ikke var tilfelle i 2003. Vi befinner oss antakelig et sted mellom ordinær drift og nyskriving av kurs i 2003 – nærmere den ordinære driften. **Dette taler mot særskilt godskriving**.

Særlig om **midlertidig kursansvar**: I utgangspunktet har Husabø/Jacobsen kursansvar for JUS241 Strafferett bare i perioden Mæland er i permisjon/forskningsfri, det vil si til og med V14. I et slikt perspektiv vil arbeidet med kurset og honoreringen ikke «jevne seg ut» slik tilfellet ellers er der kurset drives over flere år, med en viss grad av gjenbruk av kursmateriell. Det er imidlertid ikke usannsynlig at Husabø/Jacobsen vil kunne beholde kursansvaret utover denne perioden – da vil «utjevningseffekten» tilta for hvert år. Dette taler **for en betinget løsning,** for eksempel ved at det ikke godskrives særskilt for det ekstra arbeidet nå (evt. at det godskrives bare delvis), men at det gis bindende tilsagn om slik godskriving i ettertid hvis kursansvaret varer mindre enn for eksempel fire år.

Konkrete eksempler når det gjelder godskriving for utarbeidelse av kursoppgaver i studieprogrammets andre kurs:

Det er eksempler fra de nye godskrivingsreglene ble vedtatt som er relevante.

I 2008 hadde vi en stor omlegging av **spesialemnene**. Noen av dem måtte skrives på nytt, og det ble gjort betydelige endringer i de aller fleste emnene. På noen områder var dette arbeidet nokså omfattende. Det ble fremmet forslag om særskilt godskriving for dette, det ble ikke imøtekommet. Her skal det særlig pekes på at kursansvar for spesialemnene i utgangspunktet godskrives mye lavere enn kursansvar for obligatoriske emner. Det skal også nevnes at revisjonen i 2008 skjedde på grunnlag av gamle, ikke kvalitetsreformerte emner. **Det taler mot** at slik omarbeidelse/nyskriving som det er tale om for JUS241 Strafferett honoreres særskilt.

Vi har også hatt større og mindre revisjoner av andre emner, uten at det har vært godskrevet særskilt.

Konklusjon:

Saken legges fram for Studieutvalget uten forslag til vedtak. Utvalget oppfordres til å vurdere de momentene som er anført, og eventuelt andre momenter og utforme sitt vedtak på det grunnlaget.

Tilbake til sakslisten

[1] Det er foretatt en forholdsvis rask gjennomgang av de rapporteringer som ble gjort i 2003, og ingenting er funnet. Det kan ikke utelukkes 100 % at det likevel er foretatt en eller annen form for godskriving – dersom det kan sannsynliggjøres/dokumenteres, vil konklusjonen her kunne bli noe annerledes, uten at det nødvendigvis blir bestemmende for den samlete vurderingen.

a)

Protokoll fra EKSTRAORDINÆRT møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Fredag 15. februar 2013 kl. 10:00 – 10:45.
Møterom 546

Til stede:
- Prodekan Knut Martin Tande (leder)
- Hilde Hauge (a)
- Tine Eidsvaag (vara for Erik Monsen) (a)
- Henrik Skar (vara for Maria Vea Lund) (b)
- Ingrid Tøsdal (vara for Helle Næss) (c)
- Erling Ravnanger (d)

Forfall:
- Erik Monsen
- Maria Vea Lund
- Helle Næss
- Hilde Fjærtoft Jansen

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Tirsdag 5. mars 2013 kl 09:15

Vedtaksførhet og avstemningsregler – se vedlegg

Sak 18-13

JUS241 Strafferett. Omlegging av undervisning fra H13. Søknad fra kursansvarlige Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø. Saken ble utsatt i Studieutvalgets møte 12. februar 2013.
Saksframstilling og alternativt forslag er vedlagt her. Fakultetsstyresaken med hel bakgrunn fins her: http://www.uib.no/filearchive/fakultetsstyremote-5.-februar-publ..pdf, se sak 7/13.

Vedtak

1. Studieutvalget har vurdert regelverk og praksis og kommet til at det ikke er grunnlag for særskilt godtgjørelse for utarbeidelse av oppgaver til JUS241 Strafferett.
    a. Utarbeidelse av nytt kursmateriell inngår som del av kursansvaret og honoreres ikke ekstra, jf. «Rollebeskrivelser» som vedlegg til saksforelegget til fakultetsstyrets vedtak om godskriving 18. desember 2007, sak 71/07.
    b. Utarbeidelse av kursene i 2003 ble ikke honorert ekstra (så langt vi har kunnet avdekke).
    c. Selv større endringer i kursmateriell (etter 2003) er ikke honorert særskilt, her nevnes JUS122 Erstatningsrett, JUS123 Forvaltningsrett II og JUS124 Tingsrett samt alle spesialemnene.
2. Studieutvalget anerkjenner behovet for en annen modell for honorering der midlertidig kursansvarlig unntaksvis gjør større arbeider med ny utarbeidelse av kursmateriell. I slike tilfeller vil ikke en «utjevning» av arbeidsoppgaver over årene gjøre seg gjeldende. Studieutvalget anser det som rimelig at der kursansvaret varer kortere enn tre år, kan en særskilt godtgjørelse ytes på dette grunnlaget. Godtgjørelsen bør ikke overstige godtgjørelse for kursansvaret i tre år. Studieutvalget har imidlertid ikke kompetanse til å innføre en slik ordning.
3. Fakultetsstyret må ta stilling til om det skal vedtas en særskilt regulering av godtgjørelse for tilfeller av midlertidig kursansvar og/eller tilfeller av ekstraordinær innsats med oppgaver som ellers omfattes av kursansvaret, evt. med tilbakevirkning for dette tilfellet.

Avstemning:

Alternativt forslag ble først tatt opp til avstemning:
2 stemmer for (Hauge, Eidsvaag), 3 stemmer imot (Tande, Skar, Tøsdal), 1 avsto (Ravnanger).
Deretter ble det opprinnelige vedtaksforslaget tatt opp til avstemning:
3 stemmer for (Tande, Skar, Tøsdal), 2 stemmer imot (Hauge, Eidsvaag), 1 avsto (Ravnanger).

Knut Martin Tande
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Vedtaksførhet og avstemningsregler i Studieutvalget

Følgende ble lagt til grunn av SU i møtet 28. august 2012 (spørsmålet kom ikke på spissen da):

(Fra innledningen til protokollen fra studieutvalgets møte 28. august 2012)

ER UTVALGET VEDTAKSFØRT?

Verken UiB eller Det juridiske fakultet i Bergen har eksplisitte regler om hva som kreves for at Studieutvalget skal være vedtaksført. UiB har imidlertid slike regler for fakultetsstyrene. I § 10 i Reglerfor fakultetsorganene[1] heter det: "Fakultetsstyret er vedtaksført når mer enn halvparten av medlemmene er til stede og avgir stemme.

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de avgitte stemmene hvis ikke annet er fastsatt i lov. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er møteleders stemme avgjørende. Ved stemmelikhet ved valg avgjøres dette ved loddtrekning.

Avstemning i andre saker enn valg og ansettelse skjer ved stemmetegn. Avstemning ved valg og ansettelse skal skje skriftlig hvis ett av de møtende medlemmer krever dette."

Under henvisning til analogisk anvendelse av disse reglene, anses Studieutvalget å være vedtaksført i møtet 28. august 2012.

SU har **7 medlemmer**.

Det kreves at **4 er til stede og avgir stemme** for at utvalget skal være vedtaksført.

Alminnelig flertall: **> 50 % av de avgitte stemmene**.

Ved stemmelikhet avgjør **møteleders stemme**.

[1] http://regler.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.3-Regler-for-styringsorganene/1.3.2-Fakultet/Regler-for-fakultetsorganene

Alternativt vedtaksforslag fra Hilde Hauge

Ved vurderingen av om, og eventuelt i hvilket omfang, det skal gis særskilt godtgjøring må det hensyntas at utarbeidelse av kursoppgaver i utgangspunktet inngår som del av kursansvaret. Imidlertid inneholder ikke gjeldende beskrivelse av kursansvaret noe nærmere om betydningen av mer omfattende endringer av et kurs, der nytt oppgavesett er en mer eller mindre nødvendig del. En snever ordlydsfortolkning av rollebeskrivelser for kursansvar på obligatorisk kurs (vedlegg til saksforelegg 18. desember 2007), bør dermed ikke være til hinder for at ekstra godtgjøring kan gis i særskilte tilfeller. Mindretallet legger til grunn at tidligere praksis heller ikke er til hinder for at det gis særskilt godtgjøring for utarbeidelse av et helt nytt oppgavesett, når det som her er tale om å dekke et behov som er resultat av en mer omfattende omlegging og modernisering av kurset, initiert av fakultetet.

Mindretallet går inn for at det gis en godtgjørelse på til sammen 75 timer, utover hva som inngår i det ordinære kursansvaret, for utarbeidelse av nytt oppgavesett. Det kan være rimelig å gi noe bedre godskriving dersom kursansvaret varer kortere enn 3 år.

Til studieutvalet/prodekanus for undervising

Omlegging av strafferettsundervisinga frå haustsemesteret 2013

Vi har fått oversendt utkast til protokoll frå fakultetsstyret sitt møte i går, i sak 7/13. Ifølgje dette går to av vedtakspunkta ut på at SU skal sjå på saka på nytt. Det er heilt avgjerande for at reforma kan setjast i verk at dei resterande punkta vert avklart i SU sitt møte 12.2, sidan all undervisingsplanlegging skjer i løpet av februar. Difor tillet vi oss å koma med eit innspel som kan bidra til dette.

1) **Vedtakspunkt 2 om at «eventuell økt ressursbruk avgjøres av Studieutvalget».**

Allereie i innstillinga frå arbeidsgruppa låg det føre konkrete forslag og reknestykke på ressursbruken. Etter dei rundane saka har hatt, har forslaga våre blitt moderert noko når det gjeld ressursbehovet, og vi ber SU eksplisitt ta stilling til om vi kan få halda:

- 44 timar førelesing i strafferett. Det er det same som i dag, når vi ser allmenn og spesiell strafferett i samanheng.
- 14 dobbeltimar med seminar (frivillig deltaking). Det er det same som i dag (allmenn og spesiell strafferett).
- Obligatorisk arbeidskrav: Kvar student skal skriva ut eitt oppgåvesvar av ei av dei oppgåvene som vert drøfta på (dei 10 første) seminara. Dette kjem i staden for den obligatoriske heimeoppgåva, der alle etter dagens ordning får same oppgåva. Kostnadene til «retting» av desse oppgåvene vert dermed på same nivå som i dag. Men om nokon ikkje består vil vi gi høve til eitt forsøk til, før eksamen. Sidan krava må tilpassast kor langt studentane er komne i kurset, reknar vi med at det blir få som ikkje får godkjent i første runde. Men her kan det koma små tilleggskostnader, samanlikna med dagens ordning.

2) **Vedtakspunkt 5 om at «godskriving av ekstraordinært arbeid med omlegging av kurset vurderes av SU, i tråd med etablerte retningslinjer og praksis».**

Her vil vi først peika på at denne reforma må forståast som ei forseinka gjennomføring innafor strafferettsfaget av studiereforma av 2003. I arbeidsgruppa sin rapport (s. 12) sa vi det slik:

> *For at ein skal oppnå den ønskjelege kvaliteten på seminaroppgåvene og rettleiingane, må utarbeidinga av desse godtgjerast i undervisingsrekneskapen, slik det vart gjort då oppgåvesetta vart utarbeidde for dei tre første studieåra. Omfanget av arbeidet vil erfaringsmessig tilsvara arbeidet med å laga ei praktisk oppgåve med rettleiing til eksamen.*

Dette punktet vart også framheva i brevet vi sende til prodekanus 23.11.12, i forkant av SU si førre handsaming av saka (jf forslagspunkt 8), og i notatet som vi sende til dekanus i forkant av styremøtet 18.12.12 (punkt 3). Det har frå vår side heile tida vore føresetnaden at dette arbeidet måtte godtgjerast særskilt i undervisningsrekneskapen, og ingen har kome med innvendingar mot dette før dekanus si innstilling til styresak 7/13. Vi minner igjen om at tilsvarande arbeid vart godgjort særskilt ved gjennomføringa av studiereforma for 1.-3- studieår.

Arbeidet går ut på å laga 14 oppgåver med rettleiingar til bruk på seminara. I og med at 10 av desse oppgåvene også skal fungera som obligatoriske oppgåver for (grupper av) studentane, må dei i omfang og kvalitet tilsvara den obligatoriske heimeoppgåva i dag. Det same gjeld rettleiinga, -merk her særleg at det kan bli behov for eksterne oppgåverettarar, i alle fall for så vidt gjeld dei studentane som ikkje vel å delta i ei seminargruppe.

Vi har vurdert om det er mogeleg å bruka om att delar av eksisterande oppgåvesett, men dette er generelt lite eigna. Oppgåvesettet har vore brukt i meir enn 10 år, utan store justeringar. Det inneheld ei mengd korte oppgåver og byggjer på ei skarp deling mellom allmenn og spesiell strafferett som

reforma prøver å koma bort frå. Fordelinga av emne er etter vårt syn heller ikkje representativt for læringsmåla i dag, og det ligg dessutan i arbeidsgruppa si innstilling at vi vil koma med endringsforslag når det gjeld læringsmåla. Vidare ser vi heller ikkje korleis ein kan bruke om att tidlegare eksamensoppgåver i samband med den obligatoriske skrivinga, sidan sensorrettleiingane til desse ligg ope tilgjengeleg på nettet.

Dei satsane som gjeld i dag er (sitert frå malen for årsmelding 2012):

- Praktikum - hjemmeeksamen/oblig. (opp til 800 ord): 8 timar
- Praktikum skoleeksamen (praktikum opp til 1600 ord): 16 timar
- Sensorveiledning: 8 timar

Vi har sett på dei obligatoriske oppgåvene for strafferett og rettargang over dei siste åra. Dei ligg omfangsmessig på noko meir enn 800 ord. (Eksamensoppgåvene i strafferett synest å ha eit noko større omfang enn dette.)

Ut frå dette meiner vi at ei rimeleg godtgjering er 8 timar pr. oppgåve og 8 timar pr. sensorrettleiing. Vår erfaring er at det faktisk også tek såpass mykje tid å laga velfungerande oppgåver. Ei ytterlegare utfordring er at ein må sjå til at oppgåvesettet utgjer ein god heilskap, sett i lys av læringsmåla og ein naturleg progresjon for kurset.

Eit enkelt reknestykke tilseier etter dette at godtgjeringa i undervisningsrekneskapen skal vera: 14x16t = 224 arbeidstimar. Vi ser for oss å dela dette arbeidet (og timegodtgjeringa) likt mellom oss.

Vi legg til at vi har forståing for at vi for seinare år må føreta normale justeringar og oppdateringar av oppgåvesettet innafor ramma av kursansvaret. Men i år er det tale om ein vesentleg meir gjennomgripande reform, som nemnt ovanfor. Vi minner også om at vi berre er tildelt kursansvar t o m våren 2014. Vi meiner difor at det vi har kome fram til (224 timar) er eit godt mål for den innsatsen som trengs for å utarbeida eit heilt nytt oppgåvesett i strafferett.

06.02.13

Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø

Spørsmål om særskilt godskriving i undervisningsregnskapet for utarbeidelse av nytt kursmateriell for JUS241 Strafferett fra H13

I det følgende vil det bli gitt en oversikt over de momenter som anses som relevante ved avgjørelsen av den aktuelle søknaden om særskilt godskriving i undervisningsregnskapet for utarbeidelse av nytt kursmateriell.

Fakultetsstyrets vedtak om normering av arbeidstid

Normering av arbeidstid for vitenskapelig ansatte ble vedtatt av fakultetsstyret 18. desember 2007 (sak 71/07).

Om godtgjørelse for kursansvar heter det i vedtakets punkt 4:

Kursansvar godskrives med 50 timer som grunnfradrag, og 2 timer tillegg pr studiepoeng for obligatoriske kurs. Kursansvaret for valgemner godskrives med 1 time pr studiepoeng.

Om innholdet i kursansvaret heter det i vedtakets punkt 11:

Styret delegerer til Studieutvalget å fastsette arbeidsbeskrivelse for kursansvarlig, storgruppeleder, arbeidsgruppeleder og masteroppgavekoordinator (rollebeskrivelse) i samsvar med forslag i vedlegg til saksforelegget og styrets kommentarer til dette.

I saksforelegget heter det blant annet (på side 7):

Normeringssatsene må ses i lys av at fakultetet nylig har gjennomført en studiereform med ny studieordning og endret pedagogisk opplegg, hvor lærernes oppgaver og ulike roller, på mange måter har endret seg klart i forhold til tidligere. Det forventes nå at de kursansvarlige lager oppgaver og opplegg for storgruppemøtene og har møter med storgruppe- og seminarledere der opplegget gjennomgås. Det skjer også en stor grad av "gjenbruk" fra år til år. Gjennom dette skjer det en effektivisering av undervisningsinnsatsen.

Rollebeskrivelser fulgte som vedlegg til saksforelegget. Her heter det om «Kursansvar for obligatoriske kurs»:

- Utarbeidelse av kompetansekrav for kurset ut fra rettsstudiets overordnete kompetansebeskrivelse
- Utvelgelse og tilrettelegging av faglig og metodisk innhold, valg av litteratur
- Lage undervisningsplan med fordeling av de ulike læringsaktiviteter iht kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner, og det innen de gitte tids- og ressursmessige rammene som er gitt for kurset
- Fastsette temaer for forelesningene
- Utarbeide oppgaver til arbeidsgruppene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, samt utvikling i presentasjon (skriftlig/muntlig) og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav
- Utarbeide skriftlig veiledning til gruppelederne. En veiledning omfattende materielle og metodiske poenger i den enkelte oppgaven, og hva som bør vektlegges i tilbakemeldingen til studentene (kun 1. og 2.studieår).

- Utarbeide oppgaver/pedagogisk opplegg for storgruppesamlingene for å underbygge studentenes materielle og metodiske progresjon i læringen, presentasjonsform og tilrettelegge for eventuelle andre medlæringseffekter ut fra kursets kompetansekrav og studiets overordnete intensjoner.

- Utarbeide skriftlig veiledning for det pedagogiske opplegget av storgruppesamlingene, samt hva som skal vektlegges i den skriftlige tilbakemeldingen fra storgruppelederne til studentene på 3.studieår.

- Gjennomgang av opplegget og oppgaver med gruppe- og storgruppelederne

- Rekruttering av storgruppeledere

- Møter med administrasjon/studieårsansvarlig for oppfølging av alle administrative

  oppgaver knyttet til kurset
- Møter med gruppe- og storgruppeledere for eventuelle justeringer underveis av opplegget

- To referansegruppemøter i løpet av kurset

- Svare på henvendelser fra studenter og gruppeledere

- Utarbeidelse av kursrapport med forslag til forbedringer

Oppgaver som kommer i tillegg, og honoreres særskilt
- Forberede og gjennomføre forelesninger, 5t/time

- Utarbeidelse oppgaver til hjemmeeksamen/obligatorisk prøve, 8 timer

- Utarbeidelse oppgaver skoleeksamen, 16 timer

- Sensorveiledning, 9 timer

- Nivåkontroll pr besvarelse: 1.5 time/oppgave

Konkrete vurderinger på dette grunnlaget:

I beskrivelsen av kursansvar går det klart fram at å utarbeide oppgaver til arbeidsgrupper og storgrupper **inngår i kursansvaret**. Det er ikke tvilsomt at det er tale om *utarbeidelse* – ikke "bare" løpende nødvendig vedlikehold. **Dette taler mot** at slik omarbeidelse/nyskriving som det er tale om for JUS241 Strafferett, skal honoreres særskilt. Et viktig poeng i denne sammenhengen, er at hele systemet med kursansvar bygger på at godskrivelsen for kursansvaret skal bli tilfredsstillende over tid, og ikke nødvendigvis for det enkelte kurs. Hvordan dette stiller seg ved midlertidig kursansvar er et eget spørsmål som behandles nedenfor. Den alminnelige rammen for godtgjørelse kursansvar, er likevel et viktig utgangspunkt for vurderingen av godskrivingsspørsmålet.

Spørsmålet om godskriving vil også være avhengig av om det eksisterende kursmateriellet er i en slik stand at det ikke er forsvarlig å videreføre deler av det. Inntrykket ut fra innspill fra undervisere og studenter på kurset, er at deler av oppgavene klart er modne for revisjon, mens andre deler av oppgavene kan beholdes midlertidig. Det innebærer at arbeidet **med revisjon kan gjøres over noe tid**, i takt med den årvisse godskrivingen for kursansvar. Det er også mulig å ha noen teorioppgaver i det nye oppgavesettet – noe som krever mindre innsats enn utviklingen av praktikumsoppgaver. **Det taler mot** at slik omarbeidelse/nyskriving som det er tale om for JUS241 Strafferett honoreres særskilt.

Det er likevel elementer som kan tale for en særskilt godskriving for oppgaveutarbeidelse i strafferett. Fjerde studieår **ble ikke gjenstand for slik revisjon av emnene fra 2003** som 1. – 3. studieår ble. Det vil si at det som nå søkes utført og særskilt godtgjort, i realiteten tilsvarer

utarbeidelse av oppgavesett og øvrig kursmateriell som ble gjort i øvrige emner ved innføring av Kvalitetsreformen i 2003. Vi har ikke funnet holdepunkter[2] for at det ble gitt særskilt godskriving for utarbeidelse av kursmateriell den gangen, utover det som var knyttet til kursansvar, og – for dem det gjaldt – godtgjørelser for deltakelse i de utvalg og komiteer som utarbeidet studiemodellen. Til dette skal vi også ta med at det for JUS241 Strafferett nå faktisk foreligger materiale som er i bruk og som det må anses faglig forsvarlig å bruke, slik at det er ikke tale om nybrottsarbeid på samme måte som tilfellet var i 2003. I tillegg vil vi i 2013 befinne oss innenfor rammer som er kjent, med hensyn til omfang, læringsmål og andre rammebetingelser for masterstudiet, noe som ikke var tilfelle i 2003. Vi befinner oss antakelig et sted mellom ordinær drift og nyskriving av kurs i 2003 – nærmere den ordinære driften. **Dette taler mot særskilt godskriving**.

Særlig om **midlertidig kursansvar**: I utgangspunktet har Husabø/Jacobsen kursansvar for JUS241 Strafferett bare i perioden Mæland er i permisjon/forskningsfri, det vil si til og med V14. I et slikt perspektiv vil arbeidet med kurset og honoreringen ikke «jevne seg ut» slik tilfellet ellers er der kurset drives over flere år, med en viss grad av gjenbruk av kursmateriell. Det er imidlertid ikke usannsynlig at Husabø/Jacobsen vil kunne beholde kursansvaret utover denne perioden – da vil «utjevningseffekten» tilta for hvert år. Dette taler **for en betinget løsning,** for eksempel ved at det ikke godskrives særskilt for det ekstra arbeidet nå (evt. at det godskrives bare delvis), men at det gis bindende tilsagn om slik godskriving i ettertid hvis kursansvaret varer mindre enn for eksempel fire år.

Konkrete eksempler når det gjelder godskriving for utarbeidelse av kursoppgaver i studieprogrammets andre kurs:

Det er eksempler fra de nye godskrivingsreglene ble vedtatt som er relevante.

I 2008 hadde vi en stor omlegging av **spesialemnene**. Noen av dem måtte skrives på nytt, og det ble gjort betydelige endringer i de aller fleste emnene. På noen områder var dette arbeidet nokså omfattende. Det ble fremmet forslag om særskilt godskriving for dette, det ble ikke imøtekommet. Her skal det særlig pekes på at kursansvar for spesialemnene i utgangspunktet godskrives mye lavere enn kursansvar for obligatoriske emner. Det skal også nevnes at revisjonen i 2008 skjedde på grunnlag av gamle, ikke kvalitetsreformerte emner. **Det taler mot** at slik omarbeidelse/nyskriving som det er tale om for JUS241 Strafferett honoreres særskilt.

Vi har også hatt større og mindre revisjoner av andre emner, uten at det har vært godskrevet særskilt.

Konklusjon:

Saken legges fram for Studieutvalget uten forslag til vedtak. Utvalget oppfordres til å vurdere de momentene som er anført, og eventuelt andre momenter og utforme sitt vedtak på det grunnlaget.

---

[2] Det er foretatt en forholdsvis rask gjennomgang av de rapporteringer som ble gjort i 2003, og ingenting er funnet. Det kan ikke utelukkes 100 % at det likevel er foretatt en eller annen form for godskriving – dersom det kan sannsynliggjøres/dokumenteres, vil konklusjonen her kunne bli noe annerledes, uten at det nødvendigvis blir bestemmende for den samlete vurderingen.

b)

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

REFERAT
FORSKNINGSUTVALGET
TIRSDAG 5. MARS 2013 KL. 12.15 – 13.30

Til stede: Ragna Aarli (leder), Sigrid Eskeland Schütz, Karl Wallevik, Erling Ravnanger, Jan Erik Hatling, Henning Simonsen (observatør), Mari Myren (referent).

Forfall: Berte-Elen Konow, Hedda Styrvold, Magnus Wiig
Neste møte: 23. april.

Saksliste:

10/13 Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjent.
Forskningsutvalget godkjente å behandle følgende saker I tillegg til sakene i innkallingen: En tilsettingssak, stipendiatstilling, opptak på ph.d.-programmet som fikk saksnummer 22/13, en søknad om vit.ass.-bistand som fikk saksnummer 23/13, og en søknad om reisestøtte, som fikk saksnummer 24/13.

11/13 Orienteringssaker
I tillegg til orienteringssakene på sakslisten ble det orientert om at det pga lav avkastning ikke blir noen utdeling fra Frihagens Minnefond i 2013.

12/13 Søknad om reisestøtte
Vedtak:
Søknaden om reisestøtte innvilges. Beløpet begrenses oppad til kr 30.000.

13/13 Søknad om reisestøtte
Vedtak:
Søknaden om reisestøtte avslås.

14/13 Rammene for midlertidig engasjement av ph.d.-kandidater etter innlevering
Vedtak:
1. Forskningsutvalget tar redegjørelsen om rammene for midlertidig engasjement av ph.d.-kandidater etter innlevering til orientering og ber fakultetsstyret om å ta initiativ til en planmessig sikring av ph.d.-kandidater gjennom lovlige handlingsalternativer av typen skissert over [i saksfremlegget].
2. Ved oversending av innstilling til forskningstermin i 2014 vil Forskningsutvalget vedlegge en oversikt over vikarbehov som følger av at søknadene blir innvilget.

15/13 Søknad om opptak på ph.d.-programmet
Vedtak:
Forskningsutvalget finner det vanskelig å vurdere om prosjektet vil kunne oppfylle vitenskapskravene til en ph.d.-avhandling ut fra den tilsendte prosjektbeskrivelsen. Utvalget ber om å få seg forelagt en revidert prosjektbeskrivelse der det bes redegjort for

1) Hvordan en analyse av forsvarlighetskravet for kapitalforvaltning i stiftelser nærmere og mer presist vil kunne "bidra til å utvikle ny faglig kunnskap" av generell verdi for rettsvitenskapen, jfr. Ph.d.-forskriften § 6.1.
2) Metodiske konsekvenser av å skulle oppfylle vitenskapskravene til en ph.d.-avhandling, herunder nærmere om ambisjonsnivået for rettskomparasjon i prosjektet
3) Fagmiljøet prosjektet vil inngå i og planer for utenlandsopphold/internasjonal kontakt i prosjektperioden

Dersom sekretær for FU får revidert prosjektbeskrivelse i hende innen 17. april, vil utvalget kunne ta stilling til spørsmålet om opptak i neste møte den 23. april.

16/13 Søknad om vit.ass.-bistand til realisering av elektronisk tidsskrift i strafferett
Vedtak:
Forskergruppen for strafferett og straffeprosess innvilges inntil 100 timer vit.ass.-bistand frem til 1. juli 2013 for å realisere utgivelsen av første utgave av et elektronisk tidsskrift som fyller kriteriene for publikasjonspoeng. Forskningsutvalget ber om å få seg forelagt en evaluering av etableringsprosessen fra forskergruppen innen utgangen av 2013.

17/13 Søknad om vit.ass.-bistand og språkvask (antologi)
Vedtak:
Forskningsutvalget stiller seg positiv til prosjektet, men ber om å få seg forelagt søknaden på ny når forlagsavtale foreligger.

18/13 Søknad om støtte til utenlandsopphold
Vedtak:
Søknaden om reisestøtte innvilges.

19/13 Søknad om vit.ass.-bistand
Søknaden om vit.ass.-bistand innvilges.

20/13 Forskerutdanningsmeldingen 2012
Utkastet til forskerutdanningsmelding ble diskutert og legges frem for fakultetsstyret uten endringer.

21/13 Forskningsmeldingen 2012
Utkastet til forskerutdanningsmelding ble diskutert og legges frem for fakultetsstyret uten endringer.

22/13 Tilsettingssak, stipendiatstilling, opptak på ph.d.-programmet
Vedtak:
Forskningsutvalget finner det vanskelig å vurdere om prosjektet vil kunne oppfylle vitenskapskravene til en ph.d.-avhandling ut fra den tilsendte prosjektbeskrivelsen. Utvalget ber om å få seg forelagt en revidert prosjektbeskrivelse der det bes redegjort for:

1) Hvordan en analyse av offentlig oppdragsgivers rett og plikt til avvisning av tilbud nærmere vil kunne bidra til "bidra til å utvikle ny faglig kunnskap" av generell verdi for rettsvitenskapen, jfr. Ph.d.-forskriften § 6.1.
2) Metodiske konsekvenser av å skulle oppfylle vitenskapskravene til en ph.d.-avhandling, herunder refleksjon over kildetilfang og kildekvalitet

3) Planer for utenlandsopphold/internasjonal kontakt i prosjektperioden

Dersom sekretær for FU får revidert prosjektbeskrivelse i hende innen 17. april, vil utvalget kunne ta stilling til spørsmålene om opptak på ph.d.-programmet og tilråding om tilsetting som stipendiat i neste møte den 23. april.

23/13 Søknad om vit.ass.-bistand

Vedtak:
Søknaden om utvidet vit.ass.-bistand innvilges med opp til 50 timer under forutsetning av at arbeidet er knyttet til fakultetets virksomhet. FU-leder gis fullmakt til å avklare ressurstilknytning og treffe endelig beslutning.

24/13 Søknad om reisestøtte

Vedtak:
Søknaden om reisestøtte innvilges.

Ragna Aarli
leder

Mari Myren
sekretær

b)

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

REFERAT
FORSKNINGSUTVALGET
FREDAG 25. JANUAR 2013 KL. 09.30 – 10.30

Til stede: Ragna Aarli (leder), Berte-Elen Konow (deltok ikke i behandlingen av sak 7/13), Sigrid Eskeland Schütz (deltok ikke i behandlingen av sak 7/13), Karl Wallevik, Jan Erik Hatling, Hedda Styrvold, Magnus Wiig, Randi Sæbøe (observatør), Bente Rosnes (observatør), Henning Simonsen (observatør), Mari Myren (referent).

Neste møte: 5. mars.

Saksliste:

1/13 Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjent.
Tilgangen til søknader og informasjon tilhørende sak 6, 7 og 8 fra Kollegiesekretariatet har vært uforutsigbar og forsinket i forhold til tidligere år. Dette gjorde at sakspapirene til disse sakene også ble sent sendt ut.

2/13 Orienteringssaker
Det var ingen merknader til orienteringssakene ang. veilederforhold

3/13 Årsrapport 2012 i henhold til vedtatte årsplan – forskningsdelen (drøftingssak)
Utvalget diskuterte det foreslåtte utkastet og sluttet seg til oversending til styret i foreliggende form.

4/13 Årsplan 2013 – forskningsdelen (drøftingssak)
Utvalget diskuterte det foreslåtte utkastet. Med unntak av en justering av bruk av betegnelsen "rød løper" i rekrutteringsøyemed, fremkom ingen forslag til endringer før oversending til styret.

5/13 Innspill til budsjettfordelingssaken (drøftingssak)
Utvalget drøftet oversikten over de relevante postene i utkastet til budsjett og anså, under hensyn til tidligere erfaring, beløpene i enkeltpostene som tilstrekkelige for FUs behov.

6/13 Frihagen offentligrettslige minnefond
Vedtak:
Det er uklart om det vil bli tildeling fra Frihagenfondet i år. FU har foretatt en prioritering av søkere, men vil avvente offentliggjøring av prioriteringen til det er klart om det blir fondsmidler til utdeling.

7/13 Små driftsmidler
Vedtak:
Forskningsutvalget har tildelt følgende søkere og prosjekter Små driftsmidler i 2013:

Forskergrupper:

Forskergruppen for familie-, barne-, arve- og personrett v/Thomas Eeg	
Driftsmidler	8000
Workshop "Sakkyndiges rolle i domstolene» 11. april 2013.	28900
Totalt	36900
Forskergruppe for konkurranse- og markedsrett v/Tore Lunde	
Reisestøtte arbeidssamling i London	40000
Språkvask ca 400 sider Cyndecka *[ph.d.-avhandling, dekkes av andre budsjettmidler som del av opplæringsprogrammet]*	0
Språkvask ca 40 sider Herdis Helle	10000
Støtte til deltakelse på kurs og konferanser	30000
Totalt	80000
Forskergruppe for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett v/Bjarte Askeland	
4 deltakere til Annual Conference on European Tort Law april 2013	23600
Arrangere seminar i mars 2013 med to utenlandske "forelesere"	6000
Seminar høst 2013 med Birgitte Hagland fra Oslo	9400
Workshop høst 2013. Utgifter reise/opphold gjester	6000
Workshop høst 2013. Middag 13 personer	10400
Totalt	55400
Forskergruppe for rettskultur v/ Jørn Øyrehagen Sunde og Forskergruppe for erstatningsrett, forsikringsrett og trygderett v/ Bjarte Askeland	
Samarbeidsseminar 4. juni 2013, samt reise/opphold for foreleser Gottfried Schiemann.	12200
Totalt	12200
Forskergruppen for strafferett og straffeprosess v/Erling Johannes Husabø og Linda Gröning	
Ordinære driftsmidler	8000
Bergen lecture in criminal law and criminal justice, (reise/opphold forelesere 20000, middag forskergruppe 10000)	30000
Egne midler til å invitere gjesteforskere (reise/opphold, honorar forelesere)	20000
Totalt	58000
Forskergruppen for strafferett og straffeprosess v/Linda Gröning	
Søker om finansiering av nordisk workshop i strafferett 26-28 april 2013. *[Nordisk workshop er vedtatt dekket over fakultetets grunnbevilgning i 2013]*	0
Totalt	0
Forskergruppe for statsrett, folkerett og internasjonale menneskeretter v/Eirik Holmøyvik	
Driftsmidler	8000
Folkerettslig seminarrekke høst 2013 (5 seminar)	44500
Totalt	52500

Forskergruppe for naturressurs-, miljø og utviklingsrett v/Sigrid Eskeland Schütz	
Driftsmidler	8000
Invitasjon av gjesteforelesere /samarbeidspartner	8000
Midler til oversettelse /språkvask	45000
Seminar, Nasjonalt tingrettsforum høst 2013	24000
Totalt	85000
Forskergruppe for rettskultur	
Driftsmidler	8000
8 Lunsjseminar m. gjesteforelesere, - 56000 til reise opphold gjesteforelesere	56000
Seminar Høst 2013 om silingsregler i europeiske høyesteretter – 130000 *[Har søkt Universitetsfondet der tildelingene ikke er klare. Underskuddsgaranti gis på seminarpost i budsjettet]*	0
Carlsberg konferansen april København reisestøtte 3 delt. – 20000	20000
Totalt	84000
Forskergruppen for forvaltningsrett	
Støtte til eksterne foredragsholdere	
Støtte til Seminar i forbindelse med boklansering av boken "Forholdsmessighetsvurderinger i forvaltningsretten"	15000
Totalt	15000
Forskergruppe for helse-og sosialrett v/Bjørn Henning Østenstad	
Driftsmidler	8000
Lunsjseminar med ph.d.-kandidat Marius Storvik vår/høst 2013	8000
Miniseminar høst 2013 menneskerettslige problemstillinger i helse- og sosialretter, 2 foredragsholdere, lunsjservering	10000
Nasjonalt helse- og sosialrettsseminar juni 2013 *[vedtatt dekket over fakultetets grunnbevilgning i 2013]*	0
Totalt	26000
Forskergruppe for rettsteori v/Kjetil Skjerve	
Driftsmidler	4000
Invitasjon av gjesteforelesere	30000
Reisemidler til rettsfilosofisk forenings møter i Oslo, 5 personer.	20000
Totalt	54000
Forskergruppen i formuerett v/Berte-Elen R. Konow	
Driftsmidler	8000
Invitasjon av gjesteforelesere	11600
Nordisk formuerettsdager, Reykjavik finansiere tur, opphold for Kai Krüger	26360
Nordic Restatement of Contract Law	63335
Totalt	109295
Totalt tildelt	**670695**

Enkeltforskere

Thomas Eeg	
Publiseringsstøtte	35000
Camilla Bernt	
Workshop i Nordisk nettverk for rettsmekling *[vedtatt dekket over fakultetets grunnbevilgning i 2013]*	0
Henriette Sinding Aasen, Eirik Holmøyvik, Anneken Kari Sperr	
Workshop, Roma	36750
Totalt tildelt	**71750**

8/13 Meltzer reisestøtte og forskningstermin

Vedtak:

Fu vurderte søknadene til Meltzer reisestøtte og Meltzer forskningstermin, og foretok en prioritering blant dem. Forskningsutvalget tilrår tildeling i henhold til den foretatte prioriteringen.

9/13 Møteplan for Forskningsutvalget våren 2013

Vedtak:

Forskningsutvalget setter følgende møteplan for vårsemesteret 2013:

5 mars kl. 10-12, møterom 448, juss 2

23. april kl. 10-12, møterom 448, juss 2

28. mai kl. 10-12, møterom 448, juss 2

Ragna Aarli
leder

Mari Myren
sekretær

d)

Universitetet i Bergen

Det juridiske fakultet

Universitetet i Bergen (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet. Vi held til midt i hjartet av Bergen og har røter tilbake til grunnlegginga av Bergens Museum i 1825. Det viktigaste bidraget vårt til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

Forskerstilling i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet

Ved Det juridiske fakultet er det ledig en forskerstilling i rettsvitenskap som skal knyttes til forskningsprosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet. Forskerstillingen har en varighet fra juni 2013 og frem til prosjekttidens utløp 1. juni 2015.

Prosjektet «Strafferettssystemets funksjonalitet» skal fungere som et knutepunkt mellom de ulike dogmatiske og teoretiske forskningsprosjektene på Det juridiske fakultet i Bergen, og mellom de ulike fagområdene som sorterer under dette miljøet; materiell strafferett, prosessrett og politirett. Et mål med prosjektet er å løfte bedre fram hvordan politi, domstoler og reaksjonsapparatet spiller sentrale roller i strafferettssystemet og således gi et mer fullverdig bilde av dette. Et viktig område for forskningen er grunnleggende rettslige problemstillinger i grensesnittet mellom den utøvende (politi- og påtalemyndigheten), lovgivende og dømmende virksomheten. Prosjektet skal også ha gevinster direkte i relasjon til den sosiale kontrollen som strafferetten skal sikre, ettersom den bedre kan klargjøre hvordan rettssystemet skal utformes for å nå denne målsetningen.

Forskningssatsingen er finansiert gjennom Bergen Forskningsstiftelse.

Den utlyste forskerstillingen skal innrettes mot tema som berører spenninger mellom effektivitetskrav og grunnleggende straffeprosessuelle prinsipper i strafferettssystemet. Analysene skal særskilt belyse hvordan disse spenningene påvirker ulike dimensjoner av strafferettsystemets funksjonalitet. Mer spesifikt skal delprosjektet bidra til en forståelse for strafferettslig og straffeprosessuelle effektivitetstiltak på ulike nivåer i strafferettsystemet ,og hvordan mer overordnede prinsipper setter rammer for slike tiltak. Det er positivt om prosjektet orienterer seg komparativt og integrerer studier av et annet, eller flere andre, strafferettssystem enn det norske.

For å bli ansatt må søkeren ha mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende juridisk utdanning, og norsk doktorgrad i rettsvitenskap på søknadstidspunktet eller tilsvarande rettsvitenkapelig kompetanse.

Stillingen krever gode samarbeidsegenskaper og evne til å bidra til oppbygging av et godt fagmiljø.

I tillegg vil det bli stilt krav om særegne kvalifikasjoner gjennom utdanning og/eller relevant praksis. Herunder vil det bli tillagt stor vekt om søkeren har en vitenskapelig produksjon innenfor politi- og påtalerett, erfaring fra det praktiske rettsliv og særskilt erfaring fra roller i rettssystemet innenfor prosjektets kjerneområde.

Søkeren må påregne å bidra til undervisning og foredrag overfor ulike etater i rettssystemet innenfor den aktuelle stillingen. Erfaring fra undervisnings- og foredragsvirksomhet innenfor de nevnte fagområdene vil derfor være en fordel.

En sakkyndig komité skal vurdere søkerne sine kvalifikasjoner. Det skal vedlegges en prosjektbeskrivelse på 3-5 sider. Prosjektbeskrivelsen skal inneholde en formidlingsplan og angi forventede forskningsresultater i ansettelsesperioden.

Det er en forutsetning at søkeren vil kunne gjennomføre prosjektet i løpet av ansettelsesperioden. Prosjektbeskrivelsen skal inngå som del av (vedlegg til) arbeidskontrakten for den midlertidige ansettelsen.

Stillingen blir lønnet etter søkerens kvalifikasjoner innenfor statens regulativ kode 1110 forsker.

Den statllige arbeidsstyrken skal i størst mulig grad avspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor en personalpolitisk målsetning å få en balansert alders- og kjønnssammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke stillingen.

Universitetet i Bergen benytter meroffentlighet ved ansettelse i vitenskapelige stillinger.

Den som blir ansatt må rette seg etter de retningslinjene som til enhver tid gjelder for stillingen.

Søknad, som inneholder fullstendig oversikt over utdanning og tidligere virksomhet, vedlagt kopi av vitnemål, attester og liste over vitenskapelige arbeid skal sendes via link på denne siden "Søk denne stilling" til Universitetet i Bergen.

I tillegg til de elektroniske vedleggene skal vitenskapelig produksjon pakkes i tre sett og sendes til Universitetet i Bergen, Det juridiske fakultet, Postboks 7806, 5020 Bergen innen søknadsfristen.

De vedlagte vitenskapelige arbeidene og vitnemål må være på et skandinavisk språk eller engelsk. Oversettelser av vitnemål og vitenskapelige arbeid må sendes fakultetet innen søknadsfristen. Vitenskapelige arbeid på andre språk kan godkjennes etter særskilt søknad innen søknadsfristen.

Nærmere opplysninger om stillingen kan en få ved å henvende seg til prosjektleder førsteamanuensis Linda Grøning (tlf.55 58 96 35, e-post: linda.groning@jur.uib.no), administrativ prosjektansvarlig førsteamanuensis Anne Marie Frøseth (tlf 55 58 95 49, e-post: anne.anfinsen@jur.uib.no) eller sekretariatet for Det juridiske fakultet, tlf. 55 58 95 13, e-post: post@jurfa.uib.no).

Søknadsfrist: 11. mars 2013

Søknaden skal merkes: 13/1951

Jobbnorge-ID: 90893, Søknadsfrist: 11.03.2013, Intern ID: 13/1951

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Professor Niels Fenger
Professor Erling Hjelmeng
Professor Erik Monsen

Deres ref	Vår ref	Dato
	2013/1084-MAMY	08.02.2013

Oppnevning av bedømmelseskomité

Cand. Jur. Halvard Haukeland Fredriksen har i brev av 21.1.2013 søkt om å få framstille seg til prøve for ph.d.-graden på avhandlingen "Offentligrettslig erstatningsansvar ved brudd på EØS-avtalen".

Dekanus ved Det juridiske fakultet har oppnevnt følgende sakkyndige komité til å bedømme avhandlingen, prøveforelesningen og forsvaret av avhandlingen:

Professor Niels Fenger, Københavns Universitet
Professor Erling Hjelmeng, Universitetet i Oslo
Professor Erik Monsen, Universitetet i Bergen (leder)

Komiteens leder bes ta initiativ til at bedømmelsesarbeidet kommer i gang, samt sørge for at dato for eventuell disputas snarest mulig avklares med komité og fakultetsledelse.

Med vennlig hilsen

Asbjørn Strandbakken
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

Vedlegg:
Søknad med innlevert avhandling
Reglement for graden philosophiae doctor (ph.d.)
Nivået for juridiske doktorgrader
Utfyllende regler til § 4.2
Avtale om bedømmelsesoppdrag (2 eks.)

Telefon 55580000
postmottak@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Det juridiske fakultet
Telefon 55589500
Telefaks 55589510
post@jurfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7806
5020 Bergen

Besøksadresse
Dragefjellet, M.
Lagabøtespl. 1
Bergen

Saksbehandler
Mari Myren
55584986

w)

UNIVERSITY OF BERGEN
Faculty of Law

Professor Robin Churchill
Professor Myron Nordquist
Professor Jørn Øyrehagen Sunde

Your ref	Our ref	Date
	2012/12486-MAMY	06.03.2013

Dear members of the Evaluation Committee,

PhD degree, Knut Einar Skodvin

On 6 March, Dean Asbjørn Strandbakken has decided the following:

In accordance with the unanimous evaluation from the evaluation committee, Knut Einar Skodvin's thesis "Freedom of Navigation in the Exclusive Economic Zone under the LOS Convention: Balancing coastal and maritime State interests" has been found worthy to be defended for the degree of PhD.

The Faculty has appointed

- Professor Robin Churchill, University of Dundee as first critic
- Professor Myron Nordquist, University of Virginia as second critic

Yours sincerely,

Asbjørn Strandbakken
Dean

Øystein L. Iversen
Faculty Director

Telephone +47 55 58 00 00
postmottak@uib.no
Internet www.uib.no
Org. no. 874 789 542

Faculty of Law
Telephone +47 55589500
Fax +47 55589510
post@jurfa.uib.no

Postal address
PO Box 7806
5020 Bergen

Visiting address
Dragefjellet, M.
Lagabøtespl. 1
Bergen

Executive officer
Mari Myren
+47 55584986

The University of Bergen
The Faculty of Law

Evaluation for the degree Philosophiae Doctor (PhD): Knut Einar Skodvin: Freedom of Navigation in the Exclusive Economic Zone under the LOS Convention – Balancing coastal and maritime State interests

Introduction

On 17 October 2012, The Faculty of Law at the University of Bergen received an application from Knut Einar Skodvin for evaluation of his thesis titled «Freedom of Navigation in the Exclusive Economic Zone under the LOS Convention – Balancing coastal and maritime State interests» for the degree of Philosophiae Doctor (PhD). The Faculty of law appointed the following Evaluation Committee:

- Professor Robin Churchill, University of Dundee, United Kingdom
- Professor Myron H. Nordquist, University of Virginia, United States of America
- Professor Jørn Øyrehagen Sunde, University of Bergen, Norway (chair)

The committee was notified by e-mail on the decision in a letter dated 8 November 2012, and received the thesis by mail shortly after.

According to the "Regulations for the degree of philosophiae doctor", adopted by the University Board on 12 June 2003, section 6.1, a thesis must be an independent, scientific piece of work of international standard and high academic standard with respect to the research questions, examination of concepts, methodological, theoretical and empirical basis, documentation and form of presentation, to be found worthy of defence. The dissertation must contribute to the development of new academic knowledge and be of an academic standard appropriate for publication as part of the scientific literature in the field in question. The board

of the Faculty of Law at the University of Bergen approved these guidelines for the evaluation of PhD degrees in law by decision dated 4 September 2007. The regulations and guidelines have been available for the committee, and the committee bases its evaluation upon these criteria.

Presentation and evaluation of the thesis in general

Knut Einar Skodvin's thesis «Freedom of Navigation in the Exclusive Economic Zone under the LOS Convention» is 504 pages long, written in English, and includes a table of contents and a bibliography of 25 pages. The thesis is divided into 9 chapters.

The topic Freedom of Navigation in the EEZ under the LOS convention dealing with the balancing of coastal and maritime State interests addresses what is probably one of the most important results of the 1982 convention. The thesis is of considerable intellectual ambition, particularly in relation to its theoretical underpinnings. Skodvin has read widely and obviously thought deeply about a number of the issues covered by the thesis. Much of the legal analysis in the substantive chapters is insightful, detailed and thorough. The thesis is well-written, although not always as concisely or sharply focused as might perhaps have been expected. It is the committee's opinion that this dissertation makes a significant contribution to scholarship in the law of the sea. The candidate confronts virtually every important issue and his citations to sources are wide-ranging but appropriately selective.

Nevertheless, the thesis does also have its shortcomings. These will be highlighted and discussed. The discussions are intended to be of assistance when preparing for the defence and for the publication of the manuscript. The shortcomings do not change the general impression stated above.

Chapter 1

In chapter 1 (13 pages) Skodvin presents the subject for the thesis:

«This work deals with the restrictions a coastal State may institute against a vessel exercising the freedom of navigation in the EEZ, be it due to the vessel`s capacity to harvest the resources of the EEZ, its capacity to perform marine scientific research, or its potential to cause pollution.»

The same definition of the subject can be found in the second paragraph, p. 11, and the first sentence of the chapters 5-7 is repeating the scope of the thesis: harvesting resources, marine scientific research and pollution in the EEZ in relation to the freedom of navigation. By his

delimitations, Skodvin also supplies the reader with the minimum of context the further reading requires. Lastly, in chapter 1, he explains the structure of the thesis. Here he gives a preliminary explanation of the relationship between the methodological considerations, historical outline and general discussion on freedom of navigation in the chapters 2-4, and the substantive discussions in the chapters 5-8.

The description of the aim of the thesis is clear-cut and precise, and except at p. 11 it is not repeated, but it is still not deviated from. Hence, there is consistency between what Skodvin sets out to do, and what he does. It is what you expect from a PhD thesis written with the ambition to contribute substantially to the field of law, but you do not always find it.

In 1.3 Skodvin displays the logical structure of the thesis. A major aspect of the structure is the interplay between the chapters 2-4 and 5-8, where the first three chapters, making up close to 1/3 of the total thesis, creates a methodological, historical and conceptual backdrop for the substantive discussions in the latter four chapters. This enables brick-by-brick discussions on substantive law with an inbuilt flexibility to adapt to contextual-temporal changes. But despite the fact that Skodvin explains briefly in section 1.3 why a framework for the substantial discussions had to be displayed, he does not communicate the purpose of the discussions in chapter 2 and 3, and the reader detects their importance gradually from chapter 4 on, till they have become crucial in chapter 7.

Chapter 2

In chapter 2 (35 pages) Skodvin presents his methodological approach. His starting point is the nature of international law, and the aim is to tailor a method where legal positivism is adjusted to the acknowledgement of the linguistic turn in humanist sciences. By this he ends up with a method that is soft legal positivism on a hermeneutical platform. His method borrows methodological elements from the hermeneutics of the philosopher Hans-Georg Gadamer, the experience horizon-theory of the social historian Reinhart Koselleck, and the speech act-theory of the intellectual historian Quentin Skinner.

Skodvin's fundamental point of departure is that in international law the common understanding presumed to exist (but which at times is more presumption than reality) in a national legal system, is often absent. A remedy is pure legal positivism, which has the advantage of basing assessments and reasoning in the wording of texts and in the practice of states. By doing this, one is not lost in a subjective approach to international law, and gains

legal certainty, legitimation and acceptance by states. The problem is that by using a purely positivistic approach, international law is anchored in the harbour of the past. A remedy can be soft law – i.e. vague formulations and concepts that leave room for interpretation, and hence for a more dynamic law. But this also easily means less objectivity, less legal certainty, less legitimation and acceptance. Skodvin's remedy is to couple positivism and soft law to soft positivism. The point is that the soft law will gradually become harder law as experience is harvested, and more of a common understanding created, and hence more objectivity, more legal certainty, more legitimation and acceptance will be gained. But, to Skodvin, the soft law will not become "stone hard" law, because new experience will continuously be added, the common understanding will change with it, hence the law will also change. To come to this conclusion, Skodvin, as noted above, embraces the hermeneutical theory of Gadamer, the experience horizon-theory of Koselleck, and the speech act-theory of Skinner.

Using the theory of Gadamer is a good idea, but not an ingenious one. After all, Gadamer himself thought hermeneutics was especially suited for law, and his theory of hermeneutics has previously been applied in a legal context. Using the theory of Koselleck and the speech act-theory of Skinner in a legal context is far more innovative and radical. Koselleck's theory of Space of Experience and Horizon of Expectations has to our knowledge not previously been applied to explain the dynamics in present law. The same can be said of the speech act-theory of Skinner. What Skodvin achieves with coupling Koselleck and Skinner is to display that experience, with the effects it has on our horizon, is not something we merely receive, but is made through the textual acts in international law with the intention to have an effect.

The end result is not only a theoretical framework for the substantive discussion in the thesis, but also a legal philosophical stand when it comes to international law. But reading chapter 2, one finds statements and observations that disappear in lengthy discussions, which should instead have been the very outset for the discussions. For example at p. 48 Skodvin writes "Fundamental from the above is that the concept of freedom of today is not by necessity the same as that of yesterday, and may not be the same as that of tomorrow." This is well put. So well that is should have been at the very beginning of chapter 2. Another example is found on p. 42, where Skodvin writes "Freedom and right are both examples of this; they occur both in legal and moral discourses, without their usage in either being completely

separate from the other." This is well observed. So well it ought to have been put at the outset of section 2.7.

This critique is also valid for other chapters in the thesis, but will not be repeated. Another critique of chapter 2, with validity for the entire thesis, is that a summary or conclusion at the end of the chapter would have been most helpful for the reader to keep track of all aspects of the discussions made.

Chapter 3

In chapter 3 (35 pages) Skodvin does not so much try to detect the roots of freedom of navigation as much as he produces a historical context to display various conceptions of the concept. He starts in Roman law and takes the reader all the way up to the present when environment and security issues are on the agenda. A special feature worth noticing is that a Norwegian perspective is added to the historical context, and examples taken from Norwegian law are actually applied throughout the thesis. The aim of chapter 3 is to display the temporal character of freedom of navigation, which, paradoxically, partly makes the legal institution free from its own history, and by doing so, opens the subject for a broader discussion.

Legal historical exercises in a non-legal historical PhD thesis are usually performed to identify underlying and more timeless principles. Skodvin's approach is the very opposite – his chapter 3 is written to identify how freedom of navigation has to be understood as situated in time and dependent of context. Hence chapter 3 is a mapping of main features of the Space of Experience concerning freedom of navigation up to the present, and even with a glance into the future. Hence the entire chapter 3 is proof that the theoretical approach presented in chapter 2 is also a practical approach.

As stated above, Skodvin explores the law of the sea from Roman law onwards. It is questionable whether he actually had to deal with Roman law in detail, since it was not Roman law *per se* that was important to Grotius, Selden and others, but Roman law as it was interpreted from the High Middle Ages and onwards. Hence Skodvin could have relied much more on the article "The Development of res Commune in Medieval and Early Modern Europe" by Richard Perruso, because, as Skodvin states in footnote 206: "The article gives an excellent introduction to how the sea was treated in Roman law", and it could be added: and even more how Roman law on the sea was treated in the High Middle Ages. But the general impression is still that Skodvin manages to treat legal history well, and that he gets his point

across: freedom of navigation might seem to be hard law, but becomes partly soft when you study it in its historical contexts.

Chapter 4

In chapter 4 (85 pages) Skodvin discusses freedom of navigation as such. The aim of the general discussion, liberated from the substantive discussion on the law to come, is firstly to display the connotations that especially *freedom*, and to some extent *navigation*, carry with them. Secondly, the aim is to link the two terms and give them a legal and factual context. And thirdly, to link freedom of navigation to the LOS convention and the Exclusive Economic Zone (EEZ). The aim is to clarify the background for the coming substantive discussion, and thereby keep it more focused.

While Skodvin in chapter 3 supplies the reader with a historical context for the substantive discussions to come, he begins chapter 4 by supplying the reader with a history of the concepts of freedom, and partly also navigation. What later proves crucial for the substantive discussions is the legal historical-philosophical discussion on freedom, with the aim to free freedom of navigation of certain connotations and preconceptions, and in this way give the legal institution flexibility without leaving a discussion of its content open to individual opinions. It is hard to see the relevance of the discussion when reading it, but its importance for Skodvin's reasoning is displayed when reading for example section 7.2 on "The Environment and the freedom of navigation".

In chapter 2 Skodvin writes on the vagueness of language, and that it can be turned into an advantage if you only apply the right interpretative method. But in chapter 4 he is at times more of a hard than soft positivist when he batters the language of the LOS convention to find what it hides. Much of chapter 4 is concerned with whether, under the convention, navigation in the EEZ is a freedom or a right. To a considerable extent the value of such a discussion depends on whether the drafters of the convention intended to make a clear distinction between freedoms and rights, and there is good reason to think that the drafters did not consciously or systematically make such a distinction. Rather, they were mostly copying text from prior conventions and selected words that had taken on enough political acceptances to be included in the convention text. This process did not produce absolute logical consistency. Be that as it may, Skodvin comes to the conclusion that navigation in the EEZ is a freedom, not a right. The conclusion is debatable. It is, of course, true that Article 58 (1)

refers to "freedom of navigation", but given that this provision cross-refers to Article 87, it could hardly do otherwise. There is no other explicit reference to navigation in Part V (on the EEZ), but every implicit reference to navigation in that part is to navigation as a "right" without any mention of freedom. Thus, Article 58 is titled "rights and duties of other States" in the EEZ, and paragraph 3 of the same article refers to such States "exercising their rights". Both Article 56 (2) and 59 refer to the "rights" of other States. If one was simply going by the text of the LOS convention, the argument for navigation in the EEZ being a right rather than a freedom seems stronger. And if one were to follow Skodvin and consider that greater interference with navigation is permissible where it is a freedom rather than a right (see p. 205; cf. also 266-267 and 284-285), and if one believed in maximising the permissible extent of navigation in the EEZ, there would be a good policy argument for concluding that navigation in the EEZ is a right.

It can also be questioned whether Skodvin fully appreciated the underlying importance of the projection of military force in the negotiations. The convention was drafted at the height of the Cold War when the United States and its allies were confronting the Soviet Union and its allies around the world but mainly in the oceans. It is not clear that Skodvin was aware of the SOSUS system, for instance, and the importance this use of the oceans played in keeping track of the movement of Soviet vessels. The fact that "devices" were not regulated on the continental shelf was no oversight.

Chapter 5

The substantive discussions begin in chapter 5. With its 139 pages, this is the lengthiest chapter in Skodvin's thesis, and is devoted to freedom of navigation in EEZ and resource management. This is a major aspect of the EEZ, and Skodvin first explores the sovereign rights and jurisdiction of the coastal state. Then Skodvin explores the extent of coastal state sovereign rights and jurisdiction in relation to different resource management measures related to artificial islands, installations and structures, harvesting vessels, support vessels and other vessels, before he turns to instruments of control such as designated areas, stowage requirements, tracking devices, and notification.

During this discussion of the substantive law, the lessons learned in the previous chapters are not forgotten, and the discussions in chapter 2-4 illuminate the discussions in chapter 5. In general, much of the analysis of the restrictions that a coastal State may impose

on foreign ships by virtue of its sovereign rights related to natural resources in this chapter is competent and well-argued.

Skodvin makes rather heavy weather of discussing whether a coastal State may impose a stowage requirement on foreign fishing vessels in section 5.7. The question would seem to be not so much whether a stowage requirement is a permissible limitation on freedom of navigation, the answer depending on one's notion of freedom, as apparently argued by Skodvin (see especially p. 255), but whether it falls within a coastal State's competence to prescribe such a requirement. Skodvin's apparent assertion that the latter question is only relevant if a stowage requirement conflicts with freedom of navigation (p. 256) seems curious: if taken at face value, it would follow that a coastal State could adopt any measures relating to foreign shipping that it wished provided that they did not "conflict with freedom of navigation", regardless of whether the LOS convention gave them the competence to adopt such measures. However, a few pages later (p. 261) Skodvin seems to have come round to the approach suggested here when he says "the freedom of navigation must be harmonized with the rights and obligations of other States, particularly those of the coastal State." The remainder of the analysis of a stowage requirement (and of tracking and notification requirements in sections 5.9 and 5.10) follows this approach.

In section 5.11 Skodvin rightly discusses the *Saiga* (No 2) case. There are some other relevant cases that Skodvin might have mentioned. Thus, the discussion in section 5.11.2 would have benefitted from a reference to the *Juno Trader* case (2004), in which the ITLOS found that a reefer fell within the prompt release provisions of Article 73. In section 5.11.3 Skodvin should have discussed the *Saiga* (No 1) case, in which the ITLOS puts forward arguments as to why the regulation of bunkering might or might not fall within the coastal State's jurisdiction, although without reaching a conclusion on the question (see para. 56-59). It might also have been mentioned that the *Virginia G* case, which raises many of the same issues as the *Saiga* case, is currently before the ITLOS and may lead to it expressing a definite view on the issue of bunkering.

On quite a number of occasions in chapter 5 (and in later chapters), Skodvin discusses State practice, in particular the legislation of various coastal States. The possible juridical significance of such practice is never clearly articulated: for example, as to whether it constitutes practice within the meaning of Article 31 (3) (b) of the Vienna convention on the

Law of Treaties or whether it constitutes a new rule of customary international law supplementing or modifying the LOS convention. The thesis would have benefitted from an elaboration of this topic.

Skodvin has written an extensive thesis. We still want to point at two issues that could have been discussed, even if the absence of a discussion does not represent a flaw. Skodvin addresses the legal relationship under the convention in the EEZ between the newly created resource rights and duties of coastal States and the traditional freedom of navigation rights and duties of other States. A legal framework for resolving these competing interests is arguably the most important outcome of the convention and thus a compelling justification for Skodvin's thesis that analyses the great balance struck. The guiding legal principle of international law for dealing with this seminal problem is that the States concerned must show "due regard" for each other's legitimate interests. Skodvin wrestles at length with fishing conflicts such as gear storage in chapter 5. An equally suitable effort could have been to the application of the "due regard" principle for non-living resource conflicts. Skodvin does discuss the placement conflicts to be resolved between vessel navigation and offshore artificial islands, installations and structures in the EEZ. Article 60 (3) of the convention deals with their removal and expressly provides: "Such removal shall have due regard to fishing, the protection of the marine environment and the rights and duties of other States." Given the extensive pollution from offshore oil rig disasters such as the Deep Water Horizon, Skodvin had an opportunity here to discuss the application of the "due regard" standard in greater detail with respect to protection of the marine environment. He does deal later with pollution from vessels in his chapter 7.

Another example pertaining to non-living resource jurisdiction conflicts arises from one of the major technological developments since the convention was negotiated. Now over 90% of the world's internet traffic is carried via submarine cables. Global data transfer is critical to sustaining a global economy. The great majority of cable disruption is caused by the anchoring of commercial vessels or bottom trawl fishing. Skodvin could have offered creative suggestions for applying the "due regard" principle to develop international rules and standards for offshore oil rigs (many of which are also mobile). He also could have proposed more responsible code of conduct setting international rules for commercial shipping as well as for fishing vessels to preclude damage to submarine cables in the EEZ.

Chapter 6

Scientific research and freedom of navigation is touched upon already in chapter 5, but this is the main topic in the far shorter chapter 6 (26 pages). Scientific research is closely linked to the coastal state's interest in exploring and exploiting, and in conserving and managing the resources in the EEZ, but also security issues, even though it is the economic issues that are in focus in chapter 6.

In chapter 6 section 6.3 Skodvin provides a decent analysis of whether a coastal State may regulate navigation by research vessels that are not actually engaged in carrying out marine scientific research. But the preceding section of the chapter, which deals with the meaning of marine scientific research, could have been considerably more concise. It can also be questioned if Skodvin fully appreciates the data gathering that nuclear submarines and aircraft carriers must do to navigate safely.

Chapter 7

A last major concern for the coastal state is the environmental issue, dealt with in chapter 7 (109 pages). While harvesting of resources and scientific research were mature concerns already during the negotiations of the LOS convention, the environmental issue was a growing concern that has kept on growing. By referring to internationally accepted standards and rules concerning environmental protection, the LOS convention contains a dynamic instrument enabling it to be up to date with developments in the law and integrating other conventions within it. All in all, this makes the scope of chapter 7 broader in the sense that a larger part of the law of the sea instruments are taken into consideration, and that the whole range of methodological instruments developed in chapter 2 is mobilized.

By and large, Skodvin covers the topic very well. He may, however, be more worried about the transport of nuclear waste than is warranted by numbers in real life. In addition, while he never quite says so, he obviously frequently takes into consideration the precautionary principle. While embodied in the Straddling Stocks Agreement (and almost by definition thereby compatible with the LOS convention), there was no mention of the precautionary principle in formulating the text of the 1982 convention. Some would say that was a pity but the principle has actually come into being since 1982.

It can also be questioned whether a vessel engaged in dumping is exercising freedom of navigation. Unlike other forms of pollution from ships, dumping is usually the sole *raison*

d'être of a voyage. It is thus arguable that a vessel engaged in dumping is not exercising freedom of navigation.

Chapter 8

Like the LOS convention, Skodvin distinguishes between prescriptive and enforcement jurisdiction. Chapters 5-7 deal with the coastal State's prescriptive jurisdiction, while chapter 8 (46 pages) is devoted to its enforcement jurisdiction. The degree of enforcement jurisdiction given to coastal States by the LOS convention varies, depending on whether it concerns living and non-living resources, marine scientific research or protection of the marine environment. This is ably explained by Skodvin, who devotes considerable discussion to the checks and balances provided by the convention in relation to the exercise of the coastal State's enforcement jurisdiction.

Skodvin sometimes is critical of the lack of scrutiny of certain texts or phrases taken from the 1958 Conventions. The criticism is often warranted but the conference was so preoccupied with big subjects such as a 200-mile EEZ and passage through and over international straits, that little effort was given to improving language that had stood the test of time, however defective.

Chapter 9

In chapter 9 (8 pages) Skodvin concludes. He does this by, as in section 1.3, bringing together the acknowledgements of chapters 2-4 and 5-7. The emphasis he has put on method, and the use of the method developed in chapter 2 and in the subsequent chapters of the thesis, is again brought to the surface as the freedom discussion beginning in section 4.4 is concluded in section 9.3, and the subject "Freedom of navigation in current international law" is closed in section 9.4. Or is it…?

Because in chapter 9, Skodvin briefly considers issues on the horizon - a list growing longer every day with mega-influences such as climate change and the internet. While Skodvin touches lightly on future or emerging problems in the law of the sea, it is certainly clear that he has ample room for future research.

Conclusion

The Evaluation Committee finds unanimously that Knut Einar Skodvin's thesis "Freedom of Navigation in the Exclusive Economic Zone under the LOS Convention – Balancing coastal and maritime State interests" is worthy of being publicly defended for the degree Philosophiae Doctor (PhD).

14. February 2013, Dundee/Charlottesville/ Bergen

Robin Churchill | Myron H. Nordquist | Jørn Øyrehagen Sunde

Conclusion

The Evaluation Committee finds unanimously that Knut Einar Skodvin is worthy of publicly defending the thesis "Freedom of Navigation in the Exclusive Economic Zone under the LOS Convention – Balancing coastal and maritime State interests".

20 February 2013

Dundee/Charlottsville/ Bergen

Robin Churchill | Myron H. Nordquist | Jørn Øyrehagen Sunde